

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljanje: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrstrani Din 500.—, $\frac{1}{4}$ strani
Din 250.—, $\frac{1}{16}$ strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

1050 letnica smrti sv. Metoda.

Meseca aprila smo praznovali 1050-letnico, odkar je na staroslavnem Velogradu na Moravi zatisnil svoje trudne oči starejši obeh slavnih solunskih bratov in slovanskih blagovestnikov: sv. Metod. Na veliki tork leta 885, ko je minilo od smrti filozofa Konstantina Cirila v Rimu šele 15 let, je častiljivi, toliko preganjani moravski in panonski nadškof izročil svojo dušo Gospodu.

Z njim je legla v grob tudi ena največjih zamisli rimskega papežev: na cerkveno-političnem polju sodelovati na ustanovitvi mogočne slovanske države, ki naj bi bila na eni strani protiutež proti naraščajoči nemški in frankovski oblastnosti na zapadu in bizantinski oblastnosti na vzhodu, na drugi strani bi pa tvorila zlati most krščanske edinstvenosti in sprave med temi narodi; obsegala bi velik del današnjih severnih Slovanov in sčasoma večino ali celo vse južne Slovane, ki tedaj od severnih bratov še niso bili zemljepisno, pa tudi ne jezikovno ločeni. To je bil smisel ustanovitve nove moravsko-pannonke nadškofije, s katero naj bi bila obnovljena starodavna sremska metropolija, pod katero so spadale tudi stare škofije v Emoni (Ljubljana), Celeji (Celje), Petoviju (Ptuj) in Singidenum (Beograd). Slovansko bogoslužje, ki sta ga z dovoljenjem in blagoslovom rimske stolice uvedla sveta brata, naj bi slovenska plemena vezalo naravnost z Rimom, ki jim vsled tega v cerkvenopravnem oziru ne bi bilo treba priznavati nemške ali bizantinske nadoblasti. Da so se ti načrti uresničili, bi bila zgodovina Slovanov v Evropi precej drugačnejša od današnjene.

Politična kratkovidnost in nesloga slovanskih knezov, združena z zavistjo, zlobnimi i trigami in brezobzirnim nasiljem s strani sovražnikov, sta sicer uničili veliko prvotno zamisel, toda kljub temu je seme, zasejano med slovenske robove, vzklilo in obrodilo bogat sad. Sv. Metod je namreč ali sam ali po svojih učencih šril blagovest tudi med slovanskimi sosedji Moravanov in Panoncev, zlasti med Čehi, katerih vojvoda Borivoja je, kakor poroča staro izročilo, tudi sam krstil.

Metod je bil, kakor njegov brat Ciril, vzgojen v tedaj največjem kulturnem središču Evrope, v Carigradu, kjer je v onih časih misijonska ideja cvetela. Ne le gorečnost za širjenje krščanske vere med poganskimi sosedji,

temveč tudi državni interes sam je nagnil bizantinske cesarje in patriarhe, da so barbarska plemena, ki so ogrožala Bizanc, skušali pridobiti za krščanstvo, in tako razširiti svoj vpliv izven mej cesarstva. Zato gotovo ni malo laškalo cesarju Mihaelu III., ko je prejel celo iz daljne Moravske prošnjo od kneza Rastislava, naj mu oznanjevanje evangelija postopev slovanskega jezika zmožnih misijonarjev.

Istega misijonskega duha sta bila prevzeta sveta brata. Poleg apostolske gorečnosti in svetosti njunega življenja je bilo pa zlasti slovansko bogoslužje tista mogočna sila, ki je vplivala na srce Slovanov, da so se oklenili krščanstva. Glagolsko pismo, delo od Boga razsvetljenega uma sv. Cirila, se je razširilo ne le v mejah Metodove nadškofije, temveč daleč preko njih. Ko so bili po Metodovi smrti njegovi učenci izgnani iz Svetopolkove države, ki je kmalu zatem pod navalom Madžarov razpadla, so ponesli svete knjige seboj ter razširili slovansko liturgijo med Hrvati, Srbi in zlasti Bolgari, kjer se je začela v X. stoletju na tej podlagi, toda v cirilskih črkah, prava zlata loba bolgarske književnosti. Od tam

se je slovanska liturgija razširila v Moldavijo in Vlaško, Besarabijo in Rusijo, ki jo je širila dalje proti vzhodu.

Tudi na Slovence je blagodejno vplivala Metodova dedčina. Saj je bil panonski knez Kocelj največji zaščitnik in pospeševalc Metodovih idej, dokler niso njega in njegovega dela uničili Nemci in Madžari. Toda popolnoma iztrebili ga niso mogli, premočna je bila ideja, ki si je sama utirała pot. Ko sv. Pavlin, patrijarh od I. 787 do 802, ni mogel niti z darovi po latinskih duhovnikih pridobiti poganskih Slovencev, tako beremo v »Slavia Italiana«, jim je poslal slovenskih duhovnikov, in komaj so slišali evangelij v jeziku sv. Cirila in Metoda, so se vsi spreobrnili k novi veri. Glagoljanje se je ohralo med Slovenci na Štajerskem, Primorskem in Kranjskem še pozno v novo dobo.

Med Slovenci ima danes »Bratovščina sv. Cirila in Metoda«, ustanova sv. Škofa Slomšeka, varovati in širiti duha slovanskih blagovestnikov; duha cerkvene edinstvenosti vseh Slovanov pod vodstvom naslednika sv. Petra, duha velike ljubezni do lastnega naroda, do materinega jezika in domovine. Naj bi tudi naša, za bodočnost Slovencev tako usodna doba, našla med nami mož Metodovega in Slomšekovega duha.

Skupščinske volitve na Čehoslovaškem bodo dne 10. maja. Vloženih je 17 list, za 3 manj kakor pri zadnjih volitvah pred šestimi leti. Volitev se bodo udeležilo 10 čehoslovaških, 6 nemških in 1 karpatsko-ruska lista. Madžarska manjšina se je zvezala z nemškimi strankami.

Oboroževanje Nemčije. Že zadnjič smo poročali, kako je razburkala evropski svet nova vest iz Nemčije, da namreč Hitlerjeva vlada ni le uvedla splošne vojaške dolžnosti, ampak se oborožuje Nemčija z vso naglico na suhem, na morju in v zraku. 12 podmornic, po 250 ton vsake, katere so Nemcem po versajski mirovni pogodbi odločno prepovedane, grade že od lani in je v pristanišču Kiel otvorjena podmorniška šola, v kateri se vežbajo nemški pomorščaki za službo na podmornicah. Nadalje zgradijo v Nemčiji dnevno 15 lovskih letal in poleg tega 9 velikih prometnih aeroplakov, ki se lahko takoj spremenijo v bombna letala z veliko nosilnostjo. Nemška leta-

la frčijo s 300 km na uro. Nemška bombna letala nosijo seboj do 2 ton bomb.

Španska vlada v krizi. Ministrski predsednik Lerroux je podal predsedniku republike ostavko cele vlade. Desnica je odklonila vladi vemoč in tani mogla račuati pri zopetnem sestanku parlamenta na večino. Upajo, da bo Lerroux de učarje pomiril in še nadalje ostal na čelu vlade.

Francosko-ruska pogodba je bila podpisana v Parizu dne 3. maja. Od prvotnega načrta vojaške je le ostala pogodba medsebojni pomoči v smislu določil Zveze narodov.

Italija in Abesinija. Italija je zbrala ob abesinski meji vojsko 70.000 mož, ki čakajo na povelje, da udarijo preko mejo in prične vojno. Sedaj prihajajo poročila, ki znajo povedati, da bi se lahko razvil oborožen obračun med Italijani in Abesinci šele enkrat na jesen. Med italijanskim vojaštvom v Abesiniji vlada že sedaj skrajna nezadovoljnost in je prišlo do izgredov in uporov, katere so zadušili s pomočjo črnih miličnikov. Kakim italijanskim osvajjalnim načrtom se bo uprla Abesinija z vsemi močmi. V abesinski pre-

Fri slabi prebavi

uporabljalje znani

**PLANINKA - čaj
BAHOVEC**

Pristen je le v plombiranih paketih

Lekarna
Mr. Bahovec, Ljubljana
Reg. br. 76 od 5. II. 1932.

stolici v Addis Abebi so se mudili v zadnjem času zastopniki devetih velikih svetovnih tovarn za orožje in strelično. Abesinija bo vojni material tihotapila in ga dobivala preko francoske Somalije. Javna tajnost je, da ima zasigurano Abesinija za slučaj resnega napada od strani Italije japonsko pomoč.

Papež Slovanom. Pretekli mesec je prejel sv. Oče o priliki 1050letnice smrti sv. Metoda v posebni avdenci upravo in člane vseh slovanskih cerkvenih zavodov v Rimu, in sicer hrvatskega zavoda sv. Hieronima, čehoslovaškega zavoda »Nepomutianum«, poljskega papeškega zavoda, ruskega zavoda sv. Terezije od Deteta Jezusa, ukrajinskega zavoda sv. Jozafata in poljskega cerkvenega instituta. Bilo jih je toliko, da so bili porazdeljeni v petih dvoranah. Sv. Oče je šel skozi vse dvorane ter nudil vsakemu apostolski prstan v poljub. Med obhodom je pevski zbor sv. Jozafata prepeval primerne pesmi. V nagovoru, ki ga je imel sv. Oče, je poudaril, da blagoslavlja ves slovanski svet, vse slovanske narode, tiste, ki so vdani in zvesti Apostolski stolici, kakov tudi tiste, ki so na žalost ločeni, toda ne oropani potov, ki vodijo k vrnitvi. Ko je sv. Oče končal svoj govor, je zažezel slišati še eno slovansko pesem. Ko so mu jo zapeli, se je poslovil od navzočih s pozdravom v poljskem jeziku: »Hvaljen Jezus!«

Proti framasonom. V Franciji se vršijo številne demonstracije proti framasonom in njihovemu škodljivemu vplivu na javno življenje. V mestu Metzu je govoril vodja francoske Katoliške akcije grof Castelnau ter ostro obsovil framasonsko delovanje. Na zborovanju v mestu Rouenu so govorniki poudarjali, da se vrši brezbožniška agitacija vzporedno s framasonske agitacijo. V svetovni vojni je dalo 1464 redovnikov in 226 redovnic svoje življenje za francosko domovino. In vendar jim Francija za to še ni izkazala hvaležnosti, ker redovništvo na Francoskem nima tistih pravic, ki mu gredo. Da jih ne dobi, je glavna krivda pri framasonstvu, ki nesramno agitira in strupeno hujška proti katoliškemu redovništvu. Na Portugalskem pa je država sama začela akcijo proti framasonstvu. Izdal je poseben zakon zoper to tajno družbo in njeno razdiralno

delovanje. Ta zakon med drugim doliča, da ne sme biti noben državni uradnik, profesor, učitelj in sploh noben državni nameščenec član framsanske lože. Vsak mora s prisego potrditi, da ni član te organizacije ter tu-

di nikdar ne bo postal. Posnemanja vredno tudi v naši državi, kateri framsanstvo s svojim široko-razpredelenim delovanjem stokrat bolj škoduje, kakor pa tiste organizacije, zoper katere se bori državna oblast.

Osebne vesti.

Duhovniške vesti. Župnijo Artiče pri Brežicah je dobil g. Jožef Šketa, dosej kaplan pri Veliki Nedelji. — Provizor v Artičah g. Franc Modrinjak je prišel nazaj v Pišece za kaplana. Župnija Galicija pri Celju je podeljena g. Mihaelu Čarf, župniku pri Sv. Joštu.

Nesreča.

Mraz, ki je nastopal v noči od 1. na 2. majnik, ni hudo udaril samo naše slovenske kraje, ampak celo državo. Celih 60 let ni bila Slovenija tako hudo prizadeta od spomladanske pozebe, nego tokrat. Nepregledno ogromna škoda se ne da sedaj še niti približno oceniti.

Ogromna škoda vsled mraza. Iz ljutomersko-ormoških goric nam pišejo, da je mraz v noči od 1. na 2. maj povzročil ogromno škodo v vinogradih in sadonosnikih. V vinogradih so največ trpele sledeče sorte trt: šipon, žlahtina in portugalka. Sadonosniki pa, ki so bili dne 1. maja v najlepšem belem in rdečem cvetju, so postali dne 2. maja, ko je posijalo solnce, rjavli. Pričakovati je bilo bogate sadne letine, a bo sedaj vsled poškodb po mrazu več ko za polovico manjša.

Požarna nevarnost za prijazno cerkvico. V zvonik prijazne cerkvice Svet. Vrbana nad Mariborom je trešila strela med snežno nevihto dne 1. maja ob pol enih popoldne. Radi pokvarjenega strelovoda ni zdrsnila po žici v zemljo, ampak po jabolku prav v konico zvonika. Šele pa radijski anteni, katero ima napeljano sosedni krčmar, je dosegla strela zemljo. Udar strele je užgal vrh stolpa pod pločevinasto streho in se je začelo nevarno kaditi ter je oznanjal dim resno požarno nevarnost. Gašenja so se lotili z velikim trudom in požrtvovalnostj. Kamniški in mariborski gasilci. Gasilno delo je bilo silno težavno, ker je zvonik proti zgornjemu koncu čisto ozek. Gasilci so delali 24 ur in so morali odstraniti s stolpa jabolko ter križ, sicer bi se bila zrušila v notrajinost. Šele dne 2. maja krog poldne je bila odstranjena požarna nevarnost.

Smrtno povožen od avtomobila. Na Križnem vrhu nad Poljčanami se je zgodila v noči pred 1. majem nesreča, ki je zahtevala življenje 48letnega pomognega progovnega čuvaja Jurija Martinšeka. Omenjeni se je vračal iz Slovenske Bistrike proti domu in se je ustavil na Križnem vrhu, kjer so postavljali mlaj. Martinšek je fantom pomagal do noči. Po 20. uri je odšel in rekel, da gre proti domu. Na povratku mu je pribrzel nasproti osebni in ne-

znan avto, ki ga je smrtno povožil. Martinšeka so našli na cesti razmesjenega, ker ga je avtomobil vlekel seboj po cesti. Brezvestni avtomobilist je pustil smrtno povoženega in zginil.

Posestnica pogorela. V Lobnici pri Rušah je uničil požar posestnici Ivaniki Jamnikar hišo in gospodarsko poslopje. Škoda 30.000 Din.

Dva požara na Dravskem polju. V Spodnjih Pleterjih pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je uničil v noči ogenj vsa gospodarska poslopja s pridelki in orodjem posestniku Jožefu Planinšku. V Leskovcu pri Pragerskem sta pogorela stanovanjska hiša in viničarija posestniku Karlu Soršaku. Škoda znaša 30.000 Din.

Gospodarsko poslopje je pogorelo v Cirkovcah pri Pragerskem posestniku Matěžu Napastu. Zgorela je tudi živinska krma, žrav za čiščenje žita ter razno orodje. Škoda znaša 20.000 Din. Gasilci so preprečili razmah požara.

Smrtna nesreča v božjastnem napadu. V Celju je smrtno ponesrečil 50letni božjastni Robert Strašek, ki je staloval pri svojih starših. V božjastnem napadu je padel po stopnicah, da si je prebil lobanje in podlegel poškodbi.

Gospodarsko poslopje je pogorelo po nesreči na Prekorju pri Celju pri posestniku p. d. pri Kmetu.

Smrtna nesreča otroka. V Ljubljani v Staničevi ulici je utonil v kadi vode na domačem vrtu 18mesečni Lojzek, sinko krojaškega mojstra in hišnega posestnika Al. Horvatiča.

Posestnica pogorela. Na Primskovem pri Kranju je pogorela v noči domačija posestnice Neže Stare, po domače pri Gofarju. Ogenj je izbruhnil o polnoči v šupi. Požar je uničil šupo, ostrešje na hlevu ter hiši, drvarnico in precej orodja. Posestnico so vzbudili sosedje ob izbruhu požara iz spanja. Omenjeni požar je na Primskovem v kratkem času že drugi.

Smrtna nesreča pri plezanju. Pri plezanju na Turnc pri Smarni gori na Kranjskem je dne 5. maja strmoglavlil z vrha 19letni knjigoveški vajenec Mirko Dovič iz Male vasi pri Ježici. Smrtnonevarno ponesrečenega so koj prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je podlegel poškodbi.

Huda avtomobilска nesreča francoskega ministrskega predsednika Flandina. Francoski ministrski predsednik Flandin se je peljal dne 4. maja v avtomobilu s svojo ženo ter hčerko. Na potu iz Pariza v Domcy sur Cure, 170 km južno od Pariza, je zadel njegov avtomobil v avto lionskega poslanca in ministra Herriota. Sunek je pognal Flandina iz vozila, udaril je z glavo ob obcestni kamen ter si zlomil desno roko. Na srečo si ni prebil lobanje. Smrtno nevarno je poškodovana njegova hčerka, žena je lahko. Herriotov avto

je vrglo s ceste, da se je prevrnil, vendar ni bil poškodovan nihče. Nepoškodovana sta ostala oba šoferja, katera so zaprli.

Razne novice.

Zvon s kljukastimi križi. Na prvi mah bi kdo mislil, da je bil izdelan v Nemčiji, kjer vlada kljukasti križ kot znak nemškega narodnega socializma, ter da je bil namenjen za kakšno kapelo nemške poganske vere. Tako domnevanje je povse napačno. Zvon je bil izdelan v zvonolivarni g. Bühla, ki je prej bila v Mariboru, zdaj pa je v Račah. Naročili so ga ptujski Nemci za protestantovsko cerkev v Ptiju. Na zvonu je napis, kajpada v nemškem jeziku: »Pridi k nam tvoje kraljestvo!« Okoli tega napisa pa so sami kljukasti križi nemškega narodnega socializma. S tem so gospodje Nemci, ki živijo v naši državi, javno izpovedali, kakšno kraljestvo si tako srčno želijo, da to željo celo obesijo na cerkveni zvon.

Nov vozni red. S 15. majem bo stopil na železnicah v veljavu poletni vozni red. Kakih posebnih sprememb ni, a vendar jih je precej.

Odkrit rimski grob pri Ptiju. Njivo za ptujsko bolnico so orali in so naleli na kamenit grob, o katerem trdijo starinoslovski strokovnjaki, da je star 1500 let. V grobu je bil sarkofag ali krsta z okostjem, od katerega so še dobro ohranjeni zobi. Zunaj krste je bilo okostje konja, iz česar sklepajo, da gre za bolj imenitnega rimskega državljanega. V grobu je bil tudi lonček in v njem dva bakrena novca Konstantina Velikega. Najdbo so oddali v ptujski muzej.

Fotografska Kodak kamera stane samo Din 75.— Vendar je prišel čas, da si lahko vsak nabavi fotografski aparat. Tudi vi si morete sedaj privoščiti to veselje, ki ga uživajo oni, ki so že dosedaj fotografirali. Kodak Baby Brownie je tako preprosta v ravnanju, da more celo dete z njim napravljati dobre posnetke. Zahtevajte pri najbližjem foto-trgovcu, da vam pokaže Kodak Baby Brownie kamero. Velikost slike je zelo lepa in sicer v izmeri 4×6.5 cm. Uporabljajte vedno le Kodak ali Pathé filme, s katerimi boste dosegli dobre posnetke. Važna in vesela novica za vse je izvedeno znižanje cen fotofilmskega materiala.

Moda pisanih večbarvnih tkanin je mnogim ženam povzročila skrbi, kako bi prale take tkanine! Najboljši odgovor: s Schichtovim Radionom natančno po navodilu na drugi strani zavitka, pa bo vsaka tkanina lepa in čista kakor nova.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23-58. Najmodernejše urejen za operacije. Najnovejši zdravilni aparati. Vodja špecialist za kirurgijo dr. Černič. Prosta izbira zdravnikov. 10

Gospa dr. med. Kiara Kukovec zopet redno ordinira od 9. do 1st in od 14. do 16. ure, Kremova ulica 18.

Lepi ostanki močnega blaga najcenejše v Grajski starinarni — Trg Svobode 1. 496

Obžalovanja vredni slučaji.

Ustrelil se je ob cesti med Hočami in Slivnico 24letni krojaški pomočnik Br. Lovrik iz Maribora.

Vlom v trafiko. V Mariboru je bilo vlomljeno v trafiko Barbare Eigner na

voglu Gospodovske in Vrtni ulice. Vlomilec je odnesel tobačnih izdelkov za 7000 Din.

Stol sedmorice v Zagrebu potrdil smrtno obsodbo. V Gradiški pri Sveti Kungoti pri Mariboru je bil umorjen ter izropan krošnjar Stanko Hacin. Kot morilca so prijeli in obsodili dne 15. marca t. l. v Mariboru na vešala Viktorja Juhanta. Morilčev zagovornik se je pritožil proti obsodbi, a zagrebški stol sedmorice je pritožbo zavrnil ter potrdil prvotno obsodbo mariborskega okrožnega sodišča. Odločilno besedo ima sedaj pravosodno ministrstvo v Belgradu, ki bo predložilo na smrt obsojenega v pomilostitev na najvišje nistro, ali pa bo izvršena smrtna kazzen.

Neznanega mutastega berača je napadel in mu izopal 21 Din v noveih po 25 par na poti proti Glažuti na Smolniku pri Rušah 32letni Franc Babič, že radi tatvine in pretegov predkaznovani kovač.

Vlomilska tolpa pod ključem. Orožniki s Ptuske gore so izročili v zapore okrajnega sodišča v Ptiju šest oseb, ki so osumljene, da so izvršile po Halozah in po okolici Ptuja 32 vlomov ter tatvin.

Podlegel poškodbi. V vinogradih pri Sv. Petru pri Mariboru je bilo v zadnjem času mnogo dela. Med vinogradnimi delavci je bil tudi viničarski sin Ivan Gamzer. Po delu se je podal domov v Celestrijo. Na potu je srečal 21letnega viničarskega sina Srečka Bohla, s katerim si nista bila prijatelja. Pri srečanju s' a se zopet sprla. Gamzer je udaril Bohla z motiko po glavi in mu prebil lebano. Udarjeni je podlegel kljub operaciji v mariborski bolnici poškodbi. Ivan Gamzer se izgovarja s silobom.

Umor priljubljenega gozdarja. Na Planici v bližini Gutenbergove koče p. i Lučah v Savinjski dolini je ustrelil neznanec (najbrž lovski tat) g. Emila Krištofa, 23letnega gozdarja škofijskih posestev. Krištof se je odpravil v soboto 4. maja na petelire in se je hotel v nedeljo vrniti do službo božje v Luče, a ga ni bilo, ker ga je doletela zavratna smrт maščevalne roke. Obča priljubljeni gozdar zapušča ženo in 2 otroka.

Priznanje v preiskovalnem zaporu. Pri Sv. Jakobu na Kalobju v okolici Sv. Jurija ob Žižni žel. je bila dne 18. februarja t. l. umorjena stara prevžitkarica Elizabeta Repec. Pod sumom zločina sta bila aretirana sin umorjenega Adam in njegova žena Frančiška. Ivan Polenik, ki je prišel kratko pred umorom k hiši na delo, je po zločinu pobegnil in so ga prijeli dne 16. marca

v Josipdolu pri Rilnici na Pohorju in ga oddali v preiskovalne zapore celjskega okrožnega sodišča. Polenik je priznal dne 3. maja, da je on morilec stare Elizabete, sta ga nagovorila k temu zakonca Repec Adam ter njegova žena. Obljučila sta mu v hiši do smrtno prehrano ter stanovanje. Med staro Elizabeto in mladima so bili na dnevnem redu prepri in tožbe radi prežitka. Morilec Polenik je bil radi različnih tatvin že štirikrat predkazovan.

Orožnik ustreljen. Orožniški podnarednik I. Kozjek je bil svoj čas uslužben pri Zgornji Sv. Kungoti nad Mariborom, odkoder je bil prestavljen v Kozje. Zadnje dni so preganjali orožniki tolovajske bando po spodnjih krajin in za to priliko se je preoblekel Iv. Kozjek v civilno obleko. Po nesreči je bil Kozjek v roči ustreljen v trebuh in je podlegel poškodbi. Slučaj je tem žalostnejši, ker je žila k njemu za stalno namenjena njegova mlada žena, a je žalibog prišla na pogreb.

Neverjetno zverinski zločin mladoletnega fantina. Pri Litiji je Windischgrätzov grad Bogensperk, nekoč last slavnega zgodovinopisca Valvazorja. Na omenjenem gradu je kuvarica ter oskrbnica 69letna Marija Tomažin. Tomažinova je postala skoro smrtna žrtev mladoletnega neverjetno podivjanega zločina. Ko so staro oskrbnico spogrešili na gradu, so takoj zasumili, da se ni zgodilo z njo nič kaj dobrega. V kuhinji, kjer je stara bivala običajno, so našli juho in pečenko, katero je imela pripravljeno zase. Iz kuhinje se je poznala krvava sled v predstobni, nato navzdol po stopnicah v klet, iz prve kleti v drugo in še celo v tretjo. Iz tretje kleti je bilo čuti slabotno vzduhanje. In tamkaj so našli staro revo grozno ranjeno in še komaj malo živo. Napad je bil izvršen v kuhinji, odkoder je zavlekel surovina žrtev v kletno skrivališče in je celo skušal zažgati klet in grad, kar mu pa ni uspelo. Kravave sledove v kuhinji je hotel zloba zabrisati in je tudi zadnja vrata v tretjo klet zabil. Hudo ranjeno in z britvijo razmesarjeno po glavi so prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je tudi izpostavljala, da jo je obdelal po glavi z britvijo in polenom neki 18letni fantin, ki je bil kot sel zaposlen na Bogenšperku, a so ga odpustili. Od Tomažinove je nekoč zahteval, naj mu posodi krezoovo obleko za maškerado, kar mu pa dobra starka ni dala, in je bil celo radi tega odpuščen.

Pisani zločin je zaregil ludobnež iz maščevanja.

V spopadu zaklan. V Podmilju v okolici Litije sta si skočila v lase v Petričevi hiši 26letni posestnikov sin

Albert Sedevčič iz Preske in 28letni posestniški sin Janez Vodenik iz Podpolnika. Nekaj časa sta se obdelovala s pestmi, nato sta pa segla po nože. Vodenik je prerezal Sedevčiču glavno žilo na vratu. Ko je hotel tudi Sedevčič zamahniti z nožem, je omahnil ter izkrvavel.

Otroci zanetili požar. V Stobu pri Domžalah so zanetili otroci dne 2. maja popoldne ogenj, ki je uničil 30 m dolgo in 1 m široko gospodarsko poslopje posestnika Avguština Habjana. Zgorel je tudi hlev. Živino so rešili. Škoda znaša 50.000 Din. Pri Habjanovih je nastal pred 40 leti ogenj, katerega so bili zanetili otroci in so bila uničena razna poslopja 13 gospodarjem. Tokrat so tudi bili Habjanovi otroci sami doma. Mimo je prišla petletna Nežika, hčerka Valenta Habjana, ki je poslal otroka po vžigalice. Dekletce je posodoilo sosedovim otrokom vžigalice, ki so zanetili steljo in nato je prišlo do usodepolne požarne nesreče.

Vlomilske posle vrši po Dolenjskem iz zaporov v Novem mestu pobegli kaznjenc Jožef Urbančič iz Mrtvic.

V Avstriji obsojen na smrt. Dne 2. maja je obsodila avstrijska porota v Leobnu na smrt na vešalih 56letnega vpokojenega premikača avstrijskih zveznih železnic Franca Štrucelj, rodom iz Ptuja. Omenjeni je umoril lani dne 31. oktobra svojo ženo in se delal blažnega, a so ga zdravniki prepoznali za zdravega in za zločin odgovornega.

Slovenska Krajina.

Turnišče. Na Belo nedeljo dne 28. aprila sta stopila pred oltar in si prisegla večno zvestobo Tevčak Štefan in Törnar Ana, oba iz Turnišča. Poroka se je vršila popoldne ob treh po večernicah. Kot priči sta bila gg. Horvat Franjo, abs. ing. in Miholič Štefan. Mlademu paru iskreno čestitamo in jima želimo obilno božjega blagoslova! Poročal je vl. g. dekan Ivan Jerič. — Dne 29. aprila zjutraj se je dogodil obžalovanja vreden dogodek. K. iz T. je bil na gostiji in vseskozi dobre volje. Seveda, vino mu je zlezlo v možgane, in ko se je zjutraj vrnil z gostije domov, je začel jezno vethačiti po hiši. Igrabil je za naž, ga celo še nabrusil in ogroževal z njim ženo, otroka in dedeka. Kaj vse vino stori! — Herbaj Pavel, ki služi pri Balažekovih že dokaj let, je šel orat s konji v Polano. Ko je prišel ven iz Nedorice in šel z vozom preko jarka, je padel pod konja z voza. Konji se niso ustavili in ga celo nekaj časa lekli s seboj. Herbaj je dobil zelo težke notranje poškodbe in več odprtih ran, tako da je moral priti zdravnik in mu rane zašil. Želimo Pavlu skorajšnjega okrevanja! — Dne 29. aprila se je vršil pri živinski in kramarski sejem. Prignane je bilo dokaj živine in tudi kramarjev in lončarjev je bilo veliko število, toda do kakih večjih kupčij ni prišlo. — Dne 30. aprila zvečer so se pojavili rjavi hrošči v tako velikem številu, da človek skoro ni mogel iti po cesti. Brenčali so tako močno, kakor bi letel zrakopl. Leteli so s pija na drevesa in jih skoro vsa zasedli. Rjavi hrošči so velika nadloga za mlado hrastovo listje in jih ljudje pobijajo, kakor jih vedo in morejo. Sicer pa pravijo starejši ljudje, da bo letos žito izredno obročilo. Ko bi le! — Preselil se je med nebeške

Angleški kraljevski par je obhajal dne 6. maja 25letnico vladanja.

krilatec Pückov otrok. Žalostnim staršem naše sožalje! — Odšel je v Francijo na sezonsko delo dne 30. aprila g. Miholič Štefan. Želimo mu v daljni Franciji obilo božjega blagoslova in ljubega zdravja! — Dne 30. aprila zvečer je postal izredno hladno. Zrak je bil mrzel in ohlajan radi deževja in mrzlega vetrov. Zato je bila posledica te ohladitve slana dne 1., 2. in 3. maja. Posebno huda slana je padla dne 2. maja zjutraj in napravila veliko škodo po vrtovih in po vinskih trtah. Nekateri so celo kurili ognje pod brajdami, toda Bog ve, če bo to kaj pomagalo.

Sezonski delavci. Mudil sem se dne 30. aprila v Soboti. Bilo je izredno dosti ljudi po ulicah in povprašal sem enega, kaj to vendar pomeni. »Francozi so«, mi je dejal. »Danes gredo v Francijo.« Milo se mi je storilo, toda ojunačil sem se in stopil na kolodvor. Tam je bilo veliko število, okrog 200 mož, fantov, žena in deklet. Nihče ni bil vesel. Vsi so hodili žalostnih obrazov. Govorili so malo. Dobil sem znanca in mu zastavil sledeče vpra-

šanje: »Kako se počutiš sedaj, ko odhajaš?« Pogledal me je žalostno-veselo in mi odgovoril: »Kaj pa hočemo? Moramo iti, če hočemo živeti.« Tedaj sem se obrnil in opazil sem mlado ženo, ki je jokala. Nisem mogel več strpeti. Poslovil sem se od znanca in naglo odšel s kolodvora. »118 jih gre danes«, sem pomislil, »in še mnogi in mnogi bodo šli v tujino in tam z delom zgubljali svoje mlade moči in tudi premnogi svoje zdravje. Daj Bog, da bi bil enkrat tisti čas, da bi jih lahko zaposlila domovina.« Upajmo, da se bode končno rešilo tudi vprašanje našega sezonskega delavstva in tudi ono začetilo, kar bi bilo zelo prav. Le najpotrebnejšim naj se daje možnost odhoda, potem bomo vsi zadovoljni . . .

Živila abstinanca!

Napij se iz studenca,
živila abstinanca!

Osem svetovno znanih Windsor-belcev, ki so vlekli dne 6. maja angleško kraljevo kočijo ob proslavi 25letnice vladanja angleškega kralja in kraljice.

Dvestoletnica cerkve ob državni meji.

Letos se obhaja 200letnica, ko je bila velika cerkev pri Sv. Janezu Nepomučanu na Suhem vrhu pri Marenbergu pozidana in posvečena; božja pot se je začela prej, ko je leta 1729 premožni kmet Marko Gerold postavil na svojem posestvu na vrhu hriba kapelo za stoljude. Če se govori o Sv. Janezu, je treba misliti na tri kraje istega imena v tem okolišu: Sv. Janez pri Marenbergu, Št. Janž na Janževem ali Janževskem vrhu pri Ribnici, Št. Janž nad Dravčami pri Vuzenici. Slednji cerkvi imata za patrona sv. Janeza Krstnika. Uradno so ti kraji označeni: Sv. Janez I., II., III. Prvo mesto zavzema Sv. Janez I., in to je sv. Janeza Nepomučana največja cerkev v Sloveniji, ki stoji na lepem in prijaznem hribčeku ob pobočju gore Radelj, kamor je od trga Marenberg vzhodno po lepi poti uro hoda. Letos dne 4. maja je minilo 200 let, ko je bila cerkev posvečena. Ta dan je leta 1735 prišel iz Št. Andraža v Labudski dolini na Koroškem, kjer je bil takrat sedež lavantinske škofije, škof Jožef I. Ožbalt grof plem. Attems in se je mudil tu dva dni: prvi dan je bilo posvečenje cerkve, drugi dan birma istotam. Birmancev je bilo 2777. Isto leto je prišlo okoli 20.000 romarjev skozi celo leto. Prostor, na katerem stoji cerkev, ni primeren in se je čuditi ljudem, ki pri vsej svoji navdušenosti niso izbrali lepšega mesta za tak veličastni tempelj. Da se je cerkev postavila, za to je imel največ zaslug marenberški samostan in je priorka (prednica) grofica Grotta darovala za veliki oltar lepo doprsno oljnato sliko sv. Janeza Nepomučana, pred katero podobo so se godili čudeži. Ta podoba visi sedaj na steni pred vhodom v zakristijo. Štajerski deželnki konservatorij je pred svetovno vojno stavil kot pogoj velike denarne podpore za prenovitev cerkve (20.000 K, kar bi bilo

Pekel v New Straitsville.

Pri New Straitsville v severoameriški državi Ohio razsaja podzemeljski ogenj že 50 let. Ogenj so zanetili stavkajoči rudarji, kateri so bili razljutjeni radi prikrajševanja mezd. Po cenitvi strokovnjakov je uničil ta ogenj doslej premoga za 2 milijardi Din. — Nobeden ne more prekrovati, kedaj da bo ogenj prenehal. V tem slučaju ne gre samo za uničevanje podzemlja. Ogenj uničuje dele okolice zgoraj omenjenega mesta. Življenje v mestu samem je postaleno nezanosno. Kakor že omenjeno, so zanetili požar leta 1884 stavkujoči rudarji na ta način,

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Dva orožnika sta stopila v hišo, kjer sta zadela na do joka presenečeno Veroniko ter sta ji napovedala brez nadalnjih pojasnil aretacijo. Pozvala sta jo, naj jima sledi v klet. Nad deset žandarjev je pričelo hišno preiskavo in predvsem so povpraševali: »Kje je Grga Pasarič?«

Vsa pojasnila, da bi se bil odpeljal oni večer proti Zagrebu in da se ni več vrnil, so bila ničeva. Nad dve uri so ga iskalí po celiem imanju. Seveda zaman, ker ga pa sploh ni bilo v Stenjevcu.

Med natančno hišno preiskavo ter stikanjem z gospodarjem je bila posebna skupina žandarmerije zaposlena v kleti, kamor sta morala tudi Šuškovič in Veronika. Hlapce ter razne težake so natirali h krampon, motikam in sekiram. Vklenjeni Šuškovič je kazal pot ekspediciji po prostorni kleti. Na treh od njega zaznamovanih mestih so pričeli kopati, ko so po-

Tudi mamina svilena bluza --

Le zelo redkokdaj obleče mama svojo svileno bluzo. Ta bluza je namreč zelo občutljiva, pa jo je treba varovati. To se vidi iz tega, kako previdno jo mama pere. Ona pere zdaj bluzo — kakor tudi ostalo perilo — s Schichtovim Radionom. Bluza nekolikokrat pretiska v mrzli raztopini Schichtovega Radiona in že je zopet lepa in čista kakor prvi dan.

* Kar je dobro za občutljivo svilo, velja seveda še v večji meri tudi za vse drugo perilo v gospodinjstvu in družini.

Domači izdelek

SCHICHTOV
RADIION
pere vse higijenično čisto

R.J. 6-35

danes nad 200.000 Din), da se mora podoba postaviti nazaj v veliki oltar. Ko je leta 1756 cerkev pogorela, so naročili v Celovcu štiri krasne zvonove, ki so jih pripeljali po Dravi; največji je imel premer 1 m 94 cm, in je bilo to zvonilo izmed najtežjih od Dravograda

Maribora. Zvonikova streha ni primerna. Cerkev je zidana v baročnem slogu, je svetla, akustična (glas se dobro sliši), ima dolgost 40 m, tri ladje in dragoceno opravo, ki je večinoma darovana. Posebno lep je veliki oltar, posnetek marmorja, ki ga je leta 1901

18

prej prevalili težke sode na druge gantnarje, ali pa so jih postavili po koncu. Kopali so precej dolgo sesedlo ter steptano zemljo. Kar naenkrat sta odskočila kopača iz ene jame ter se prijela za nos. Po kleti se je razlezel neznosen smrad po gnilobi. Vse je vrelo ven pri durih, nikdo ni mogel prenesti v kleti vsled smradu ter strahu, na kaj za Boga milega so zadeli.

Žandarji niso mogli prisiliti nobenega Stenjevcana, da bi bil nadaljeval izkapanje. Pragnali so slednjič od nekod pokopiča, ki je izkopal dva okostnjaka, tretjega ter na pol razpadlega trupla tudi on ni mogel radi smradu.

Žandarji, kateri so se bili razkropili po selu, so pritirali v verigah pred Pasaričev dom mnogo moških ter par žensk.

Žandarji so opravili na pol svoj posel. Bila je že na mestu tudi sodna komisija. Radovednežev se je bilo naklatilo v Stenjevec od vseh strani, da so jih komaj odganjali orožniki ter skrbeli za red. Mize so pripravili za sodnike ter zapisnikarje. Pred pričetkom prvega poročila o dejanskem stanu je oznanil prekovalni sodnik z mogočno besedo, da so privrzel na dan strašni zločini. Tega in tega dne se je oglasil pri

prenovil g. Ivan Cesar, akademični kipar v Mozirju. Nekdaj so se na tem hribu zgrinjali številni romarji, Slovenci iz Dravske doline in Nemci z onstran Radelja; posebno se je to godilo ob godu v cvetočem in mitem mesecu maju, pa tudi sicer večkrat v letu. Cerkev je imela svoj denar in svoja posestva, med drugim vinograd v Koških pri Mariboru, danes last g. Scherbaum. Cesta, ki vodi od velike ceste do cerkve, je bila do konca svetovne vojne lepa, ker so jo vsako leto nekaj

popravljali in so po njej vozili kmetje z lahkimi vozovi; danes pa so jo lesni trgovci, ki vozijo les z Radelja s težkimi vozovi poleti in pozimi, v lepem in slabem vremenu, zelo pokvarili, ne popravlja pa takorekoč nihče. Je tudi to znamenje časa. V zadnjem času se je nekaj storilo glede prenovitve cerkve, ker so se v Ljubljani začeli zanimati za to obmejno zgodovinsko cerkev. Natančnejši popis s slikami se bo objavil v delu »Dravska dolina«.

sod lrepila v težavah in trpljenju. Na mnogih krajinah je tako, da katoliškemu fantu po več mesecih ni možno biti prislužbi božji, er ni cerkve in ne katoliškega duhovnika. Naj torej noben fant ne pusti doma rožnega venca in molitvenika, ki naj sta mu povsod verna spremljevalca. Ne plašite se morebitnih nasmeškov malopričnih tovaršev, ampak jim pokažite, da se slovenski fant tudi med tuji svoje vere ne sramuje! Ne dajte nase v tem oziru vplivati od drugih, ampak vi vplivajte s krščanskim življenjem na druge. Imejte vedno pred očmi to, da nosite odgovornost napram Bogu tudi v tujini! Žal, da so dostikrat drugoverci bolj ponosni na svojo vero, kakor pa mi katoličani.

Gojite tudi krasno slovensko pesem, katero tako radi vsi občudujejo. Če je mogoče, si ustvarite slovensko pevsko skupino. Opustite pa vsako nespodobno petje. Ravno lepa slovenska pesem bo vas največkrat lahko v duhu dvigala v lepo domačo vas.

Imejte tudi redno pisemsko zvezo z domom. Tega bodo veseli vaši domači posebno pa še vi sami.

Dragi fantje! Vedite, da bo vsak imel na vojaško službo najlepše spomine in sicer takrat, če bo znal sam pravilno veslati svoj čolnič življenja skozi vloge v tujini. Kraljica majnika naj vas spremlja na vseh vaših potih!

Fant, ki luži kot vojak.

Slovenski fant-rekrut! Poslavljaš se od svojih dragih. Kralj in domovina te kličeta, da odslužiš kaderski rok. Dobro se pripravi na odhod. Zaveden krščanski fant si, s seboj vzemi molitvenik in rožni venec. Pred odhodom si gotovo opravil dobro spoved. Med svetom za to ni povsod dovolj priložnosti. Nikakor pa ne pijančuj zadnje dni! Verjemi, da to ni olajšava, da bi lažje odšel. Le škodo boš imel od pijančevanja. Svetujem ti torej, tovariš: odhajaj s čistim srcem, mirno vestjo in mislijo

DRUŠTVENE VESTI

Fantom, ki gredo k vojakom.

Fant iz Slovenskih goric.

Oj hišica očetova, Bog živi te! Zdaj se ločiti morava... Ta pesem se uresničuje na tistih fantih, ki zapuščajo svoje domove, ker jih kliče domovina, da v vojaški obleki zadostijo svoji dolžnosti napram naši skupni domovini. Vsak fant je vesel tega, vseeno pa je težko slovo od doma, staršev, prijateljev in znancev.

Dragi fantje! Ponošni bodite, da ste sposobni služiti kot vojaki. Koliko je takih, ki bi radi bili na vašem mestu, pa jih kakšna bolezen ali pohablenost tega ne dopušča. Za vaš odhod nekaj prijateljskih nasvetov. Ob taki priliki se mnogo naših fantov preveč prepriča vplivu alkohola. Kako žalostno je gledati fante, ki se prav surovo obnašajo in kričijo. Mnogi mislijo, da se s tem pred svetom strašno postavijo, pa se ne zavedajo, kako se pred ljudmi zmešajo, svojim domačim pa delajo žalost in sramoto. Posebej še vam polagam na srce, da se ogibljete takih gradih razvad zlasti še takrat, ko se boste

peljali kam na jug naše države. Zavedajte se, fantje, da po vsakem posamezniku tuji ocenjujejo ves naš narod. Zato proč z ostudnim obnašanjem med potjo, saj ste sinovi vernih slovenskih mater, katere bi gotovo bridko jokale, ko bi videli, kako se njih sinovi obnašajo ob takih prilikah. Ne rečem, da so vsi naši fantje taki. Mnogo jih je, ki so ponos našega naroda ter delajo čast svojemu rodu. Žal pa je dosti tudi takih, ki delajo nečast sebi in drugim.

Ko pridete v kasarno, si poiščite odkritosrčnega prijatelja, s katerim bosta prenašala vse težave, ki jih prinaša življenje. Toda bodite previdni pri izbiri prijateljstva, ker mnogo jih je samo na videz dobrih, gledajo pa le na lastne koristi. Tu boste prišli skupaj s fanti več narodnosti; bodite z vsemi prijazni in pokražite vsem, da je slovenski fant veren, pošten, poslušen in značajen. Varujte se posebno onih gradih tujih psov in kletvic, katerih se žal naši fantje tako radi navzamejo. Ko greste od doma, napravite trden sklep, da se tudi ločete vrni kot pošteni fantje, katerih ni pokvarila tujina. V to svrhu naj se vsak varuje slabe tovarišije, katera mnogokrat fanta telesno in duševno upropasti.

Ostanite vedno verni! Ne pozabite Boga in molitve! V molitvi boste vedno našli ono moč, katera bo vas pov-

zagrebškem državnem pravdniku Josip Šuškovič, oskrbnik pri Pasariču. Dal je na zapisnik izpoved, po kateri bi naj bila zakopana v Pasaričevi kleti tri moška trupla. Pred leti so izginili eden za drugim trije bogati trgovci z vinom. Odkop od Šuškoviča označenih mest je dokazal, da gre istinito za izginule. Roka pravice je na Šuškovičeve ovadbo zagrabila vse označene ter glavne krivce, izvzemši Pasariča, ki je bil dolga leta vodja obsirne tolovajske bande. Gre še za mnogo doslej nepojasnjениh umorov, ropov in tatvin, do katerih je predan z ovadl Šuškoviča ključ.

Po tem kratkem pojasnilu, katero je bilo namejeno pomirjenju, so začeli narekovati opis, kaj je našla komisija in kdo mora v spremstvu orožnikov v zagrebške preiskovalne zapore.

Glede Veronike se je pcpričala že komisija, da je ne zadene nobena krivda, a vendar mora v Zagreb, da bo zadoščeno zakonskim predpisom.

En del orožnikov je odgnal zvezane proti Zagrebu. Veroniko so naložili v kočijo sodnikov in jo odpeljali prikrito radovednežem.

Precejšen oddelek žandarjev je nadaljeval po prebiti noči v Stenjevcu pot na vozlu proti Kraljevcu,

kjer so napovedali aretacijo po pojasnitvi položaja staremu Katiču.

Iz Kraljevca je bilo obveščeno štajersko orožništvo, naj spremi na ta in ta kraj hrvaške tovarišje. Gre za razkritje umora, ki je bil zagrešen pred leti na Bizejškem.

Pri kraljevički ekspediciji je bil tudi Šuškovič, katerega je prebadal stari Katič z očmi do vrhunca prikipele jeze in sovraštva.

Trpelo je precej časa, predno so se združili hrvaški ter štajerski orožniki in nadaljevali pot peš iz Kraljevca preko Sotle na Bizejško. Na štajerski strani so zavili v grabo ob potoku Dramlja in so se ustavili pred zapuščenim mlinom rajne Domitrovičeve Katre, v katerem je še vedno prebivala stara dekla Lenka s svojo sestro.

Vodo so čisto izpustili iz preperelega jeza. Na dnu jeza med jelševimi in vrbovimi koreninami sta bili zamotani na pol razpadli dolgi vreči. Pod zgornjo je bila še ena in pritrjena s trhlimi motvozi za zgornjo.

S koli so hoteli izmotati najdbo izza korenin, a ni šlo. Moralo je nekaj moških v blato jeza, kjer so se lotili z rokami dviganja vreč. Koj po prvih prijemih

da so užgali po rovih vozičke, na katerih je bilo v posodah olje. Tekom 24 ur se je polastil ogenj vseh rogov. Vsi dosedanji poskusi, da bi ogenj zdušili, so bili popolnoma zman.

Največji podvodni predor.

Merseyski predor, ki veže pod reko istega imena angleški mesti Liverpool in Birkenhead in ki meri 3.55 km v dolžino, je največji predor te vrste na svetu. Obenem najdražji! Kakšnih 2000 delavcev ga je gradilo 9 let in to v najtežnejših okoliščinah, saj so se borili neprestano z vdori vode in blata. V celoti so morali odpraviti preko 33 milij-

na srečno vrnitev. To ti bo najlepši odhod. Ko boš na svojem mestu, ne sramuj se, da si katoličan, čeprav bi se našel takšen, ki bi te zasramoval. Tudi v veri se pokaži hrabreg vojaka! Med svetom bodi oprezen, da ne zabredeš. Pomisli, da je življenje kakor kaplja na veji, zdrav odideš, zdrav se vrni! Bog živi! Tovariš A. K.

*

Jarenina. Naše Katoličko prosvetno društvo je priredilo v nedeljo dne 28. aprila igro: »Gruda umira«, katera je nad vse pričakovanje gmotno in tudi moralno dobro uspela. Odkrito moramo povedati, da smo imeli precej strahu, ker nismo bili pripravljeni. Igra bi se namreč imela vršiti šele dne 19. maja, ker pa eden igralcev odide dne 9. t. m. k vajakom, smo igro vprizorili že dne 28. aprila. In dobro je šlo!

Ljutomersko pevsko okrožje priredi v spomin slovenskega skladatelja P. H. Sattnerja velik koncert njegovih skladb. Prireditve se bodo vršile: v Ljutomeru v nedeljo dne 19. maja ob pol štirih popoldne v Katoliškem domu; ta prireditve je tudi združena z dopoldanskim nastopom pri pozni službi božji, pri-

Vsem cenji naročnikom,

ki so prosili za potrpljenje in še niso poravnali naročnine, smo danes priložili položnice ter prosimo, da z njimi poravnajo zaostalo naročnino. »Slovenski gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din in za četr leta 9 Din.

Uprava »Slov. gospodarja«.

katerem sodeluje razun domačega še križevski in verževski pevski zbor; nadalje pri Sv. Juriju ob Ščavnici v nedeljo dne 26. maja ob pol štirih popoldne v Pergerjevi dvorani; v Križevcih v nedeljo dne 2. junija ob treh popoldne v Slomšekovi dvorani in na binkoštni pondeljek dne 10. junija v Gornji Radgoni ob pol štirih popoldne na grajskem dvorišču. Pri proslavi sodeluje 7–8 zborov z nad 200 pevci, ki nastopijo skupno in posamič. Skupne točke, ki se bodo izvajale pod taktirko okrožnega pevovodje g. P. Potočnika iz Ljutomera, bodo tri, 11 točk pa izvajajo posame-

zni včlanjeni zbori pod vodstvom svojih krajevnih pevovodij. Program je sestavljen od najpreprostejših do umetnih skladateljevih pesmi in skladb. Celoten spored je razviden s plakatov in letakov. Ker je prireditve na Murskem polju in okolici prva te vrste, zasuži vso pozornost vseh priateljev slovenske pesmi, kakor domačinov tako sosedov!

Velika Nedelja. V nedeljo dne 12. maja proslavi gasilska četa pri Veliki Nedelji (Mihovci) 40letnico svojega obstoja. Prejšnji večer bo bakljada po vasi in naslednje jutro pa budnica. Ta dan popoldan se izvrši tudi slavnostna gasilska vaja, zatem pa tombola na senčnatem vrtu g. Bezjaka v Mihovcih. Dobitkov je mnogo; med njimi spalnica, sodček vina, 2 vreči moke in mnogo drugih. Zato so vsi od blizu in daleč prav vladivo vabljeni! Čisti dobiček je namenjen za nabavo gasilskega orodja.

Poletje. Prosvetno društvo iz Hoč bode v nedeljo dne 12. t. m. po večernicah vprizorilo v Šumerjevi dvorani štiridejanko: »Črna žena«. Igra je zares lepa, vzeta iz življenja slovenskega ljudstva, skozi vsa dejanja jo spremlja narodna pesem. Vsi od blizu in daleč ste vladivo vabljeni!

Odprta noč in dan so groba vrata

Ruše. Pretekli četrtek smo ob obilni udeležbi vseh slojev, višjih in nižjih, pokopali g. Ivana Marin, posestnika na Bezeni in ključarja ruške župnijske cerkve. Vsi so ga ljubili radi njegove veselle narave in vedno vedrega duha. Kjerkoli se je prikazal, tam so ga z veseljem pozdravili in se z njim kratkočasili. Zato ni imel nobenega sovražnika. Toda silna pljučnica mu je v štirih dneh ugasnila luč življenja. Bistriški gasilci so ga na svojem okinčanem avtu peljali od doma h cerkvi in tam na pokopališče. Ob odprttem grobu se je poslovil od njega v imenu cele župnije domači gospod župnik in ga priporočal priprošnji ruške Matere božje, kateri je sedem let vest-

no, nesebično in pošteno služil kot upravnik njenega časnega imetja. Cerkveni pevski zbor mu je zapel v slovo na domu, v cerkvi in na grobu. Z Bogom, dragi in dobri prijatelj!

Laznica pri Limbušu. V visoki starosti 80 let je meseca aprila t. l. po kratki bolezni umrla visoko spoštovana in ne samo v limbuški fari, ampak tudi daleč naokoli dobro znana, priljubljena in čislana babica gospa Marija Rep. Blaga pokojnica je bila rojena dne 4. septembra 1854 na Laznici pri Limbušu, kjer ji je tudi smrtni angel v rojstni hiši za vedno zatisnil trudne oči. Poročila se je v magdalenski cerkvi v Mariboru v 17. letu starosti. Svoje izpite kot babica je napravila na

kliniki sv. Lenart v Gradcu z odličnim uspehom. Težavno in odgovornosti polno babiško službo je nato opravljala od 6. julija 1877 nepretrgoma do 31. marca t. l. stalno bivajoča na Laznici, skoro 58 let. V tej dolgi dobi je samo v limbuški fari spravila 1500 otrok na ta svet. Ker je slovela kot vestna babica, so jo klicali tudi v sosedne fare kot v Ruše, Selnicu ob Dravi, Kamnico, Studence itd. in celo v Maribor pri odličnih družinah ni bila neoznana, tako da šteje število vseh otrok, katerim je pomagala na ta svet, okoli 3000. Zanimivo je, da v vsej dolgi dobi babištva ni elna niti enega služaja, da bi ji katera porodica na tem umrla. V svojem zakonu je

jonov ton vode zopet v reko in odvoziti za 1.2 milijona ton skalovja. Predor je 15 m širok in zmaguje lahko 4150 avtomobilov na 1 uro. Druga vozila in pešci ga za sedaj še ne uporabljajo.

Zemeljska skorja se giblje.

Moderna znanost nedvomi več, da spada trditv o togih in ustavljeni zemeljski skorji med bajke. Tudi ta skorja se, kakor vse na svetu, neprestano giblje. Dočim se deli Srednje Nemčije ter Skandinavije dvigajo, se obrežni deli severne Francije, Flandrije in Holandske pogrezajo. Ob reki Ruhri so izmerili premike zemeljske skorje, ki znašajo

za tovor so si bili na jasnem, da je v spodnjem vreči kamnje. Potrgali so motvoze, ločili spodnjo vrečo od gornje, ki je bila povsem lahka in je imela na raznih krajin luke, skozi katere je šla moška pest. Močna vreča za moko je bila še toliko cela, da se ni razletela, ko so jo dvignili in je nekaj po njej zašklopalo. Vrgli so jo na kopno in razrezali z noži. V precej dolgi vreči se je skrival okostnjak. Strašna najdba ni prav nič smrdela, saj so bile gole kosti in v vodi vendar truplo ne segnije tako hitro. Uganko z oglodanim okostnjakom so razjasnili radovedneži z razlagom, da so ostrgali truplo do belih kosti raki in so opravili temeljito ta posel, predno jih je zalotila kuga.

Zagonetni umor Domitrovičeve Katre je bil z najdbo okostnjaka pojasnjen in dokazana popolna nedolžnost prvotnega obdolženca Vinka Lapuha.

Z naročenim roparskim umorom premožne starke je iztrgal Stenjevčan Vinku svojčas nevesto. Pahnil je v nesrečo nedolžnega Vinka ter prisilil v toljavsko zakonsko zvezo cvet neomadeževane mladosti — Veroniko!

V jezu najdeno okostje so zanesli ter shranili na

njivi božji pri Sv. Lovrencu na Bizeljskem. Komisija je opravila poverjeno nalogu ter se razšla.

• Hrvaški orožniki so odpeljali s Šuškovičem v Zagreb še Katiča pod sumom, da je znal, kdo je njegov zet in kaki so bili njegovi obširni trgovski posli.

Vsakdo si lahko predstavlja, kaj je pomenilo razkritje toliko zločinov med tedaj poštenim podeželskim narodom ob obeh straneh Sotle. Glavno na strašni zadevi je bilo še to, da niso bile zapletene v njo kake uboge pare, katere sili pomanjkanje na grozno potolovajstva. Glavar roparske družbe je bil vsem dobro znani bogataš in bahač, kateremu je žarela že z zabuhlega obraza vsestranska obilnost!

Par porcij zaporne samote so privoščili ljudje tudi staremu Katiču. Enoglasno je šlo od ust do ust: Naj se le ovica starí v Zagrebu, da bo nekoliko bolj ponižen in ne bo gledal izpod grmovja ošabnih oči na siromake.

Občega ljudskega pomilovanja je bila deležna Veronika kot nedolžna žrtve brezsrečnega očelovega pohlepa po še večjem bogastvu. Ljudje so bili itak prepričani, da jo morajo izpustiti v najkrajšem času.

imela le dva otroka, in sicer dve še živeči oženi hčeri, od katerih ena gospodinji vjenjeni rodni hiši. Vdova pa je bila od 1. 1918 dalje. Nepozabna rajna Marija je bila zelo blaga in globokoverna žena, zato pa ji je tudi v sedobri Bog stal v njem težavnem poklicu vedno na strani, da je istega izvrševala brez vsakih neprilik. Kako zelo priljubljena je bila pokojna gospa Rep, je pričal njen veličasten pogreb na limbuško pokopališče, ki se ga je udeležila v obilnem številu ne le domača fara, ampak tudi bližnja in daljnja okolica. V prelepih besedah se je ob odprttem grobu poslovil od rajne Marije domači župnik g. Andrej Bračič, povdarjajoč zlasti njen globoko vernost in ljóstnost Bogu, in vestno ter požrtvovalno izvrševanje njenega težavnega poklica. Počivaj v miru, blaga žena! Vsemogočni naj Ti obilo poplača vse, kar si dobréga storila!

Jarenina. Pred včeraj dnevi smo tukaj pokopali posestnika Franca Purgaj iz Vukovškega doma. Rojen pri Sv. Jakobu v Slovenski gor. se je pred 35 leti priženil v Vukovski dom, kjer je vzorno gospodaril do svoje smrti. Dosegel je starost 60 let. Skromen, trezen in miren, vseskozi česten in značajen katoliški mož, kakršnih je le malo na svetu, je bil pokojni Purgaj. S jega prepričanja ni zatajil nikoli; niti najhujši včarj ga niso omajali. Bil je dober mož svoji ženi, dober oče svojim že omeženim hčerkam in dober sosed vsem sosedom. Ne žalujejo za njim samo žena, hčerke in sorodniki, temveč vse njegovi sosedje, priatelji in znanci, saj je vsem rad pomagal, vse smo ga spoštovali in vse ga bomo pogrešali. Ker je bil pokojnik že pred vojno in še sedaj naročnik »Slovenskega gospodarja«, je gotovo zslužil, da mu naš list posveti te borne vrstice v spomin. Počivaj v miru, mož-poštenjak! — V sredo dne 24. aprila pa smo pokopal: 87letno Terezijo Donko, viničarko na Jareninskem dvoru. Bila je poštana in pobožna ženica, ki je rada pristopala k mizi Gospodovi. Še na Cvetno nedeljo je bila pri sv. obhajili. Na velikonočni pondeljek ji je neneč doma postalo slab. Gosrod kaplanji je takoj neneč sv. popotnico, teda prinesel je Najsvetejše nazaj, ker je bila brzo zavesti, čez pol ure je umrla. Pokoj njeni duši!

Trdili pa so, da bo spremljana skozi celo življenje od najbolj sramotnega žiga: Bila je žena proslulega roparskega glavarja! Trpela bo po krivem za greh očetove trme in pohlepnosti po denarju!

Vinkove popolnoma dokazane nedolžnosti je bil od srca vesel vsak obsotski Štajerc in Zagorec.

Ne smemo pozabiti, da je imel po razkritju v Stenjevcu in v jezu ob Dramlji obilo posla Majdakov Johan. Prihajaštvo je prenesel s štajerske strani na hrvaško. Ni več tovoril iz Bizejskega v Zagreb in obratno kosti, ampak novice, nanašajoče se na strahovite obdolžitve na račun Pasariča, Šuškoviča in še raznih drugih Stenjevčanov, katerim je bil Grga Pasarič kum in obenem tudi tolovajski glavar.

Majdak je znal do pičice natanko, kaj vse je že dognala preiskava v Zagrebu in kdo vse pride na visslice. Na njegovo največjo nevoljo ter jezo ni mogel iztakniti niti trohice, kam se je skril ter zginil pred roko pravice in krvnikom glavni krivec — Grga Pasarič.

Po spodnjih krajih je tedne in mesece kar šumelo o stenjevški zločinski aferi, ki je pridobivala vedno

Sv. Vid pri Ptaju. Na veliko soboto zvečer, ko so najlepše razsvetljevali velikonočni kresovi nočno temo, nas je za vedno zapustila pridna mamica in soseda Terezija Vidovič v starosti 73 let. Njena življenska pot je bila s trnjem posuta; vendar pa se je z delom pridnih rok, skupno s svojim rajnim možem Jakobom Vidovič, umrlim dne 2. novembra leta 1921, prikopala do lepih posestev, na katerih zdaj pridno gospodarijo njuni otroki, katerih sta imela deset. Elizabeta in Jakob sta že odšla po večno plačilo, ostalih osem pa še živi. Draga mama in oče, brat in sestra, počivajta v miru! Preostalem naše sožalje! — Isti dan je tudi umrla druga Terezija Vidovič, stara 84 let, iz Trnovca, Sv. Vid pri Ptaju. Naj v miru počiva!

Sv. Marjeta niže Pt. ja. Pretekli četrtek smo položili v grob zopet eno izmed naših dobrih slovenskih, krščanskih mater: Neža Prelog z Male vasi je po dolgem trpljenju dokončala svoje zemeljsko življenje in Bog ji bo gotovo milostno poplačal njen trpljenje in delovanje. Vzgledna žena in gospodinja svojemu možu je s tihim zadovoljstvom na večer svojeg življenja posebej sledila na svoje otroke. Sin Alojz ji nadaljuje lepo na domu kot kmet, Martin je dober jugoslovanski oficir, a najstarejši Franc s svojim domom v Zagajčih je eden najboljših gospodarjev in najzaslužnejših zadružnih delavcev v Sloveniji. Je pač razumljivo, da smo se vsi: sorodniki, priatelji in znanci globoko pretreseni ločili od druge pokojnice, katero obranimo v najlep-

šem spominu. Skrupo z našimi dušnimi parstirji je počastil pokojno tudi naš domačin g. dr. Janžekovič.

Laporje. Smrtna nesreča, ki je zadela 48letnega Jurija Mastinšček, ko se je vračal z dela na železnici domov, je vse globoko pretresla. V noči na 1. maj st. aga dva kolesarja iz Fračma našla mrtvega na banovinski cesti včrtec Brgezove hiše na Križnem vrhu. Ugotovilo se je, da ga je povozil avtomobil in mu strl roko, noge in glavo. Ob grobu je rajnemu lepo spregovoril v slovo progovni mojster g. Škapin. — Par dni prej pa so našli na Gornjem logu domači v postelji mrtvo Marijo Kac, ki jo je ponoči zadela kap. — Tudi kmetico Potisk, po domači Hrvatovo v Kočnem, smo oni dan na Markovo pokopali. — Naj sveti vsem večna luč, domače od vseh treh pa naj tolaži Bog!

Cadram. Iznenada nas je zapustil Ludvik Kurnik, trgovec, gostilničar in posestnik v Cadramu. V nedeljo, 28. aprila, popoldne smo ga ob ogromni udeležbi domačinov in znanstev iz sosednjih župnij spremili k večnemu počitku. Blagi pokojnik je bil mož velike delavnosti, izvrsten gospodar, ki mu je življenje poteklo v snovanju načrtov, prizadevanju in trudu. Bil je mož krščanskih življenjskih načel ter je vso svoje življenjsko dobo vestno izpolnjeval svoje krščanske dolžnosti. Svetila mu večna luč! Glejmo užaloščeni vdovi in vsem žalujočim preostalim naše iskreno sožalje!

Pedova pri Račah. Naše gasilno društvo priredi dne 19. majnika župni sestanek in ob enem proslavo 25letnice svojega obstoja. Gasilska četa v Podovi je vrlo napredovala. Naše gasilno društvo je bilo ustanovljeno leta 1910, ročno brizgalno je kupil tedanjji župan Jernej Bauman z mariborskimi ognjegasci. Za načelnika je bil izvoljen g. Josip Bauman kot ustanovitelj gasilnega društva. Dosti skrbil je veliko težav, ko se je stavil gasilni

dom s stolpom. Drugi načelnik je bil g. Ivan Majer v vojni dobi; takrat ni bilo moštva doma. Tretji načelnik po vojni dobi je bil Ivan Plečko, ki je s svojo štedljivostjo in požrtvovanostjo deset let toliko prihranil, da je nabavil moderno motorno brizgalno, katera dobro deluje. Za to mu gre čast in hvala. Četrti predsednik je bil izvoljen lansko leto in sicer Franjo Fingušt, kateri je vse potrebno poskrbel, da je bila motorka lansko leto blagovljena. Prijatelji gasilstva, opozarjam vas na omenjeno našo prireditev!

Slov. Bistrica-Začet. Na Belo nedeljo je bilo nebo oblačno, naši obrazzi so pa bili veseli. Saj je bilo naše delo dokončano, naša

bolj na obsegu in je rinila v razkritje tudi marsikatero štajersko zagonetko.

Izza križanja treh glavnih članov razkuževalne komisije je bil mir po vinogradih od strani teh nasilnežev. Komisija z glavnim sedežem v Pišecah sicer ni bila razpuščena in ukinjena, a njeni člani s težaki se niso nikjer pojavljeni. Izgledalo je, kakor da je oblast uvidela, da s prisilnim uničevanjem trte doseže baš nasprotno, kar je nameravala. Ljudje so govorili, da je gospodo oplašil že nedolžni križ, kako bi se šele razleteli ušivci, če bi jim pomolel narod resno pest pod nos.

Radi nenađene prekinutve delovanja razkuževalcev so vinogradniki nekako pozabili na to nadlogo, ker je bila osredotočena vsa pozornost moškega ter ženskega sveta na strahotne dogodke preko Sotle.

Celo od naroda izklicani organizator puntarskega pokreta Lapuhov Vinko je verjel na tihem, da imajo komisarji dovolj od križarske šale in da ne bodo razpihavali še dalje ljudske nevolje. Znal je dobro, da po njem poizveduje žandarmerija po ovinkih, vendar se niti prav zmenil ni za poizvedbe. Dalje sledi.

v desetletju do 7 cm. Najbolj očito pa je to gibanje v Kaliforniji, kjer znaša v 1 letu — 5—40 cm!

Vlažna leta na vidiku.

Profesor Magnan s Franc. kolegija preročuje prihod vlažnih let. Prav, da moremo računati s ciklom 16 takšnih let in se opira pri tem na podatke iz prošlosti. Od leta 1806 do 1825 so bila poletja suha in zime mrzle, od leta 1886 do 1900 istotako, od leta 1909 do 1917 so prevladovala vlažna poletja in hude zime, od leta 1917 dalje so bila poletja suha in vroča. Šele okrog leta 1950 bo po periodi vlažnih let nastopila spet perioda suhih in vročih let.

kapelica je bila blagoslovljena. Zgodilo se je to na slovesen način, za kar gre hvala našemu g. župniku in g. kaplanu in našemu vrlemu pevskemu zloru. Hvala tudi vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je kapelica postavila ter ima lepo obliko. Ker stoji ob državni cesti, žbuja pozornost vseh, ki gredo ali vozijo mimo. Naj množi čast našega božjega Zveličarja!

Šmarino na Pohorju. Čitali smo o neki lipi, ki so jo podrli. K temu pripominjam: V Šmartnem sta še dve takšni lipi, še lepši in baš tako mogočni, iste debelosti in starosti. Vsadil je namreč vse tri pred 60 leti gospod župnik Vošnjak. — Kakor vemo, je še večja in mogočnejša lipa pri Sv. Urhu. Posekana lipa ni bila lepa. Vse korenine ob klancu so se videle izpod zemlje in so štrele na cesto. Lipa je delala škodo bližnjemu poslopu, od katerega je bila oddaljena komaj 4 metre. Radi velikih viharjev, ki so tukaj v navadi, je bila veliko nevarnost, da pade po kakem poslopu in napravi občutno škodo. Ozirati se je tudi bilo treba na to, da je popolnoma nemogoče regulirati vas in cesto, ne da bi lipo podrli. Saj se je tudi kapelica morala podreti le iz gori omenjenega zadnjega razloga. Radi te stvari se nihče ne vznemirja. Mesto stare so že zasajene v Šmartnem kar tri nove lipe in tudi nova kapelica bo v kratkem razveseljevala našo vas.

Sv. Bolfank v Slovenskih goricah. Trnovska vas. V petek dne 3. majnika, zjutraj ob pol treh, je začel. goreti novi umetni mlin skupaj s stanovanjskim in gospodarskim poslopjem g. Trančar Franca in Marije v Trnovski vasi. Požrtvovalnosti gasilcev iz Biša se je uspečilo udušiti ogenj v gospodarskem poslopu, ki ga je bil možno ohraniti do dve tretjini stavbene vrednosti; dalje stanovanjsko poslopje, kateremu je bilo možno ohraniti spodnje dele. Popolnoma pa je zgorela nova mlinska oprava, razven male turbine so vsi stroji uničeni in nerabni. Posrečilo se je rešiti nad polovico zrnja, mnogo pa je zgorelo moke, kakor tudi zrnja. Gašenje mlinskih delov je bilo sploh nemogoče, ker je bilo dosti maščobe in olja v strojih, s katerim so bili namazani. Zavarovalnina ne bo krila ceiotne škode. Splošen ljudski glas je, da je moral biti požar podtaknjen od zločinske roke. Ta upravičen sum pa potrjuje dejstvo, ker je začelo goreti istočasno v mlinu in v zraven stojecem gospodarskem poslopu. Strašno božjo in človeško kazeno zahteva tako hudodelstvo. — Prve dni meseca maja je pritisnil v našem kraju silno hud mraz, ki je napravil velikansko škodo na cvetočem sadnem drevju, pa tudi v vinogradih. Ko je po jasnem jutru posjalo solnce prve dni meseca maja, so se prikazale žalostne posledice velike slane, ki je počrnila in pogubila vse nežno mlado poprej in cvetje, da je bilo videti, kakor da bi šel požar čez vso naravo.

Velika Nedelja. Že smo upali, da bo letos prav ugodna sadna letina, ko je slana v najlepšem cvetju skoraj vse uničila. Pozna se ta občutna škoda tudi na drugih kulturnih kmetijskega gospodarstva, zato gleda naš kmet z nemalo skrbjo na jesen, ko bi imell od tega dobiti še največ trénutne koristi.

Velika Nedelja. S 1. majem je nastopil mestno župnika v Artičah pri Brežicah naš g. kaplan Josip Šketa. Nad štiri leta je bil pri nas ter si s svojo ljubeznivostjo in pravičnostjo osvojil srca faranov. Prav posebe pa bodo občutili to izgubo naši otroci, s katerimi je bil kot oče. Ginljivo je bilo slovo od ljubljenega gospoda. Ko se vozil na postajo, so mu va-

ščani s solzanimi očmi mahali v slovo, žečeč mu na novem mestu vsega dobrega. Na kolo-dvoru se je zbral ves učiteljski zbor, da se še enkrat posloví od svójega dobrega tovariša učitelja kateheta. Gospodu župniku želimo na novem mestu, da mu Vsemogočni dodeli obilo blagoslova in sreče v res težavnem izvrševanju dušnopastirske službe! — Naši društveniki so zelo delavni. Zdaj se pripravljajo za materinski dan, nakar bo v juniju še ena šaljiva predstava, poleti pa pride na vrsto Drabronjakov »Izgubljeni sin« ali pa Caldoronova »Skrivnost sv. maše«.

Ptuj. Da bi tudi mi farani sv. Petra in Pavla, ki nismo mogli potovati v Rim, bili deležni svetoletnih odpustkov, smo imeli letošnjo Cvetno nedeljo popoldne svetoletno procesijo. Obiskali smo domačo župnijsko cerkev, proščisko cerkev, podružnico sv. Ožbalta in končno zopet domačo cerkev ter povsod opravili predpisane molitve. Veliko število faranov s svojimi duhovnimi pastirji se je udeležilo te procesije in goreča molitev se je med pobožno pesmijo dvigala proti nebu. — Za sklep sivega leta pa smo se tudi mi duhovno združili z ono veličastno sklepno tridnevno proslavo v Lurdru, da bi si naklonili še ob koncu oblinih sadov svetega leta. Po priporočilu svet. Očeta papeža smo imeli slovensko tridnevni pred Belo nedeljo. Vsak dan zjutraj je bila pridiga o sadovih odrešenja, nato pa peta sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim. Molili smo, da bi vladal mir Kristusovih v srcih posameznikov in med narodi. — Na Belo nedeljo smo imeli v naši cerkvi primicijo minorita p. Metoda Ruparja. Ganljiv je bil prizor, ko je g. novomašnik stopal k oltarju, obdan od prešernih staršev in 11 bratov in sester. Dva brata duhovnika stojata ob njem, ki mu bo sta stregla pri novi sv. maši. Tretjemu bratu duhovniku-misijonarju pa je tam od drugega konca zemlje iz daljnje Kitajske le v duhu mogoče se pridružiti domači slovesnosti. Pred cerkvenim pragom pod slavolokom je pozdravil g. novomašnika Marijin vrtec, križarji in prednica Marijine družbe. Pred pridigo je g. kanonik dr. Žagar s krasnimi besedami izročil novomašnikovemu očetu zlat križec, s katerim ga je sam sv. Oče papež iz Rima odlikoval. Gvardijan p. Mirko je nato pred nabitom polno cerkvijo govoril, kako velik božjdar je za ljudstvo dober duhovnik. Sklenili smo, da bomo žanaprej goreče molili za duhovniške poklice. — Popoldne tega dne pa je bil v naši cerkvi koncert vseh cerkvenih pevskih zborov iz ptujske dekanije. Posebno mogočno so donele zadnje točke sporeda, ko je nastopilo skupno okoli 180 pevcev in pevk. Po koncertu so pevci na samostanskem dvorišču zapeli še par narodnih ter je naša krasna pesem donela iz stoterih grl v krasni pomladanski večer.

Laporje. Zadnjo nedeljo v aprilu sta obe naši društvi nastopili. Eni so imeli doma koncert, drugi pa so šli v Žiče gostovati z »Žrtvijo spovedne molčenosti«. Po pripovedovanju očividcev in uhoslišev so se oboji dobro postavili. — Zanjanje je zbudilo naročilo (odkod?), da Jakec ne sme več razpečavati katoliškega časopisa »Slovenec« in sicer bojda zato, ker je še šolar. No, ker je njegov oče istega imena, »Slovenec« še seveda prihaja, in ljudje še bolj segajo po njem. Tako je prav! Mlaje so postavili Majniški Kraljici v čast in škofu v pozdrav fantje v Leviču, Laporju in na Križnem vrhu. Zadnji je blizu 30 metrov visok in sta Vančekov Albin ter Skribičev Blažek pripelzala nanj najvišje, to je blizu do vrha. — Znano Wutejevo trgovino z

gostilno je prevzel g. Rudolf Pader. — Tudi pri nas smo imeli one dni par shodov, oziroma shodičev. Prišli so nam praviti, kaj bodo vse dobrega za nas storili. Ugašalo nam pa ni to, da so govorili eden proti drugemu, ko se pa vendar vsi borijo za isto reč. Udeležba je bila za današnje razmere, ko je dosti dela in so ljudje zmučeni, čisto lepa: manj ko 10 udeležencev v našem kraju ni bilo, veliko več pa tudi ne. — O strašni nesreči, ki je zadela Matinšekovo družino v začetku maja na Brežnici, poročamo spredaj. Sploh je bil začetek maja žalosten, ker je sneg, a še bolj silni mraz obral naše cvetoče sadovnjake. Kaka bo škoda, se vidi iz tega, da je voda po cestnih mlakužah zmrznila! Cvetje že odpada, listje po bukvah rjav. Spet bo hudo letos. Tuđgrmenje smo že slišali.

Šmihel nad Mozirjem. Nekaj bi Vam radi povedali, gospod urednik: »Slovenski gospodar« prihaja tukaj skoro v vse družine. Za pirhe pa je pod svojim ovitkom prinesel darilce le nekaterim naročnikom, ne pa vsem, namreč rdeč in zelen listek, da naj gredo v nedeljo dne 5. maja na volišče in naj glasujejo za listo . . . Zelo čudna se nam zdi, da bi papir dobro vedel, kje bi bil morda uspeh. Vemo tudi, da bi »Slovenski gospodar« kot živo bitje tega ne sprejel. Papir je pač potrežljiv. Morda ste radovedni, gospod urednik, kaj vse mi od objub, ki smo jih slišali, pričakujemo. Povemo Vam, da upamo le na to, kar smo minulo jesen in to spomlad sejali, če nam bo dal Bog dobro letino.

Artiče. Kakor se je narava prebudila iz trdega zimskega spanja, tako se je tudi v naši župniji začelo prebujati, brsteti in cveteti novo duhovno življenje. Gospod provizor, najlepša Vam budi hvala za Vaše delo! Posebno hvalo Vam daje naša šolska mladina! Božji blagoslov spremlijaj Vaše nadaljne delo! — Dobimo novega župnika g. Jožeta Šketa, ki ga iskreno pozdravljamo!

Dramlje. Na Belo nedeljo so naši gasilci vpravorili ljudsko igro »Guzaj«. Mnogi starejši ljudje iz naše okolice še pripovedujejo o srečanju s tem roparjem, ki je strašil po naših gozdovih. Zato je vladalo za to igro veliko zanimanje. Naslovno vlogo je odlično podal g. šolski upravitelj Povh, ki je igro tudi vodil. Njegov trud ni bil brezuspešen, kajti igralci so svoje vloge rešili nad vse dobro. Jako dobro so tudi bile podane vloge Barbike (Saveljeve), roparja Mihe (Zdolšek) in mlinarja Amona (Pintar). Gledalci so nagradili nesebično delo igralcev z lepo udeležbo in glasnim odobravanjem. Mnogi želimo, da se igra še ponovi.

Sv. Rupert nad Raškim. Na Belo nedeljo je proti večeru prišla naša nevihta z bliskom, gromom in tudi s točo, ki je napravila na cvetju in brstju že ohčutno škodo. Prestršeni se ljudje vprašujejo: kaj nam bo prineslo to leto, ko že tako zgodaj prihajajo nad nas ujme in nesreče? — Čudno je tudi to: iz neba ni padal samo dež, tudi voliline letake so sipale menda megle ali pa volilni aeroplani!

Bele vode. Pri Sv. Križu se bodo od 7. junija zopet redno vršili romarski shodi ter sv. maše ob petkih. Izostalo je doslej vsled po-manjkanja duhovnikov. Verni romarji naj to vpoštovajo ter odslej, zlasti na binkoštni pondeljek, v toliko večjem številu zopet prihajajo počastit sveti križ, znamenje odrešenja, ki naj bo vsem simbol rešitve iz težke stiske sedanjega časa. — Nastopil je službo organista g. Mirkac Miloš, ki slovi kot spreten organist in dober pevovodja.

Bizeljsko. Najlepši dan pomladni naj bi bil 1. maj, na žalost letos ni bilo tako! Jutro res krasno, ves predpoldan lepo mirno, sončno, toplo. Krog počne kakor v trenutku silen vihar, od severa oblaki, dež, sneg! Višji predeli so bili kmalu beli od snega, v nižjih legah se sneg ni mogel usidriti, dasi je padal dolgo in v velikih kosmih. In posledica tega viharja, dežja in snega? Zvečer se je nebo zjasnilo, ozračje kladno! Kaj bo jutri? se strahoma vprašujejo kmetje-vinogradniki in ne neupravičeno! Noč od 1. do 2. maja je bila za nas usodna. Padla je slana in nam uničila naše nade. Vinogradi so uničeni, trta, v kolikor je dosedaj pognala, ozelenela, je po nižjih legah po večini, zlasti mlajši nasadi, uničena od 20 do 90%. V višjih legah je škoda manjša. Kaj bomo? se potrtega srca izprašujejo vinogradniki, saj jim je vendar po večini vinograd enino, od cesar živijo! Vendar pa upamo, da bo do ri Bog, ki vidi naše gorje, dal, da bo vsaj to, kar ni še ozelenelo in kar je od bolj zgodnje trte še ostalo, lepo uspevalo, ne da bi ga motile razne vremenske nezgode in trtne bolezni!

Požar. S Kapela pri Slatini-Radenci poročajo: Kakor smo z dnjič poročali, namerava gasilska četa Kapela prirediti dne 26. maja veliko tombolo, katere čisti dobiček je namenjen za plačilo prepotrebne motorke, ki je načrtena pri Supžunu v Ljubljani. Kako zelo potrebno nam je to gasilno orodje, smo videli

dne 27. aprila, ko je začelo nenadoma goreti ob devetih zvečer pri posestnici Korošec Mariji v Rožičkem vrhu st. 6. Vzrok požara je še danes neznan! Ko je prišel p'sec teh vrstic na lice mesta, se mu je nudila žalostna slika. Vso poslopje, razen stanovanjske hiše, je bilo v plamenu, krave v hlevu, svinje v svinjaku. Ko je plamen vsa deloma ponehal, smo vdrlji v hlev in rešili eno kravo gotove smrti. Dve kravi in tele pa so bili že omamljeni in smo jih s težavo izvleklki. Ena velika svinja z vsemi pujski pa je popolnoma zgorela. Zgorelo je vse poljedelsko orodje, velika stiskalnica, več sodov itd. Reševati sta prihitali gasilski četi iz Stanetince in Gornje Radgone. Tudi naša četa je reševala, pa žal še brez brizgalnice. Lastnica utrpi okrog 40.000 Din škode, zavarovalnina je 7000 Din.

Peter Reščtar reščari.

Vojška med goriškimi Slovenci in Japonci v Afriki. Kakor je ta naslov čuden, tako je žalibog resn'čen. Italijani zbirajo dobrovoljce za vojsko zoper Abesinijo med goriškimi Slovenci, Abesinci pa med Japonci. In tako se bodo udarili v Afriki Slovenci in Japonci. Potem pa pravijo, da se naš sosed za naše brate tam preko nič ne briga!

Posebni vlak na Češko. Tako v pondeljek dne 6. maja so se odpeljali iz Jugoslavije v

posebnem vlaku poklicni agitatorji, ki so se dne 5. maja odlično izkazali. To je namreč nov poklic. Imamo postrežke, ki nam prenašajo prtljago, imamo pa tudi ljudi, ki jim je volilna agitacija poklic. Želimo odličnim gostrom, da bi se jim tudi na Češkem tako dobro godilo kot pri nas, ko so lahko že naprej vedali, kako bo!

Prvi maj — svetovni praznik dela! Prvega maja smo imeli po vsem svetu praznik dela. Pražnovali smo ga na ta način, da smo stali praznih rok, nismo ne delali, ne kaj zaslužili. Tega praznika se niso udeležili oni, ki bi radi enkrat delavnik delali!

Prostovoljne proslave v Nemčiji in Rusiji. V Nemčiji in Rusiji so parade na dnevnem redu. Da pa ne bi kdo mislil, da so te parade naročene, se mora vsak javiti, sicer je kaznovan. Potem pa gre po tri do pet ur daleč na okrog po mestu in prostovoljno kriči »živijo!« Kajti kdor tega ne stori, gre zvečer v zapor. Hvala Bogu, da pri nas ni tako!

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrletno Din 9.—

Na evharistični kongres v Ljubljano!

Sedaj pa je že čas, da začnemo s podrobnim delom za udeležbo na evharističnem kongresu v Ljubljani. Kakor smo lani v Mariboru vse prav posrečeno uredili, tako želimo tudi letos za našo udeležbo v Ljubljani. Prosimo le, da bi vsi točno prečitali naša navodila in se po njih ravnali.

Železniške ugodnosti.

Vozili se bomo s posebnimi vlaki, imamo se nekoliko cenejšo vožnjo kot polovično, imamo pa zagotovilo, da imamo na vlaku prostor, vozimo pa se tja in nazaj samo s temi posebnimi vlaki. Ker bomo vlake nastavili tako, da bo vsem ugodno, priporočamo že sedaj vsem, da se odločijo za posebne vlake. Posebni vlaki bi vozili približno tako-le (odvisno je od prijav udeležencev): 1. Posebni vlak Maribor—Ljubljana, 2. Posebni vlak Ljutomer(Središče-Ormož)—Ljubljana, 3. Posebni vlak: Grobelno—Ljubljana, 4. Posebni vlak: Velenje(Šoštanj)—Ljubljana, 5. Posebni vlak Brežice—Ljubljana. Da bomo te vlake mogli imeti, moramo vsaj po 400 udeležencev zagarantrirati. Na te posebne vlake bodo vstopali tudi na drugih bližnjih postajah, tako da upamo mirno v to število.

Kaj pa na Brezje?

Posebne vlake bomo uredili tako, da vozijo le do Ljubljane (vsaj 100 km daljave). Zakaj letos na Brezje ne gremo, bo gotovo vsak povprašal. Zato ne, ker je glavni odbor v Ljubljani sklenil, da prinesejo podobo Marije Pomagaj v Ljubljano! V Ljubljani bomo torej lahko opravili svojo pobožnost, ki bi jo sicer na Brezjah. Ker bomo v Ljubljani dva dni in sicer dne 29. in dne 30. junija, bomo lahko opravili tudi druge pobožnosti, o katerih vas bomo še obvestili.

Kje bomo v Ljubljani prenočevali?

Sicer bo malo časa za spati, saj se tudi ne bomo peljali v Ljubljano spati, tudi bodo pri-

reditve ponoči, vendar imamo za naše udeležence že določene prostore za skupno prenočišče. Ženske bodo prenočevale v vseh prostorih velesejma, moški pa v Vajeniškem domu, ki je kromaj kakih 200 korakov oddaljen. Kdor hoče pa imeti svojo sobo, naj to že zdaj prijavi kar direktno v Ljubljano na naslov: Stanovanjski odsek pripravljalnega odbora za evharistični kongres v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7.

Kaki bodo stroški?

Za vlak Maribor—Ljubljana, na katerega vstopajo na vseh postajah od Maribora do Poljčan, znaša voznina tja in nazaj 39 Din.

Za vlak Ljutomer—Ljubljana, na katerega vstopajo na postajah od Ljutomera do Moškanjcev, znaša voznina 47 Din tja in nazaj.

Za vlak: Grobelno—Ljubljana znaša voznina tja in nazaj 29 Din. Na ta vlak bodo vstopali udeleženci s postaj Grobelno do Celja, Celja še tudi.

Za vlak Velenje—Ljubljana stane vožnja 33 Din tja in nazaj, vstopajo pa na postajah Velenje—Žalec.

Za Posavje je vlak Brežice—Ljubljana, ki sprejema na vseh postajah do Zidnega mosta in stane vožnja tja in nazaj 29 Din.

Za progo od Prevalj do Maribora, od Ptuja do Pragerskega, od Gornje Radgone do Ljutomera, od Konjic do Poljčan, od Rogatca do Grobelnega bo treba plačati posebno polovično voznino.

Ako se za Konjice prijavi 400 udeležencev, plačajo ti od Konjic do Ljubljane tja in nazaj 33 Din in imajo svoj vlak.

Za postaje od Laškega do Trbovelj ne moremo organizirati posebnega vlaka, ker ni do 100 km daljave do Ljubljane. Lahko pa se pri-družijo vlaku Grobelno—Ljubljana. V temu slučaju jih stane isto kot polovična vožnja in

legitimacija za ostale postaje pa velja, da se vozijo z rednimi vlaki in rumeno železniško legitimacijo za polovično vožnjo.

V naših cenah za vlak je obsegeno tudi zavarovanje vsakega potnika za slučaj nezgode za svoto 10.000 Din. — Tudi to ugodnost imate na posebnih vlakih, da se vam ne bo treba batiti zaradi prostora, ker se bo naprej vedelo, koliko ljudi se pelje in bo dovolj prostora. Tudi bo ta vlak vozil v hitrosti brzovlaka in bo stal le na onih postajah, za katere je dočlen.

Vozni red.

Voznega reda danes še ne moremo točno objaviti, toda približno bo takole: Odhod vseh vlakov na praznik dne 29. junija po ranih sv. mašah, dohod v Ljubljano okrog 12. opoldne. Nazaj zvečer dne 30. junija.

Za Maribor—Ljubljano bomo vpeljali tudi posebni vlak samo za dne 30. junija, ki bodo vozil iz Maribora ob treh zjutraj in bo ob 6 uri zjutraj v Ljubljani.

Druži stroški.

Poleg voznih cen si bo vsak udeleženec kupil kongresno knjižico, ki stane kljub temu, da obsega 64 strani bogate vsebine z načrtom Ljubljane, samo 4 Din, in pa kongresni znak za 1 Din ali za 2 Din, kakršnega bo hotel. — Oni, ki hočejo imeti skupno prenočišče, pa doplačajo za njega 3 Din. Tako si sedaj lahko vsak izračuna, koliko bo potreboval denarja in naj išče in grebje tako dolgo, da ga bo spravil skupaj. Letos moramo v Ljubljano!

Objava in prijava.

Prosimo preč. gospode župnike, da to prihodnjo nedeljo objavijo. Hyaležni bomo vsemi za vse, kar bodo storili, da bo udeležba velika! Vse vlake, tudi za Konjice, smo prijavili. Zglasilne pole pošljemo v kratkem. Prijaviti se bo od 19. maja dalje.

—

Poslednje vesti.

Domače novice.

Zveza absolventov kmetijskih šol — podružnica Maribor — priredi v nedeljo, 19. maja (ne 12. maja, kakor se je prvakrat namevalo) pri Sv. Petru pri Mariboru v samostanski šoli kmetijsko-gospodarska predavanja. Predaval se bo o splošni živinoreji (referent Martin Zupanc), kmetijskem knjigovodstvu (dipl. agronom Šiftar) in zadružništву (Vlad. Pušenjak). Začetek po rani sv. maši ob 8. uri. Vabijo se ne samo absolventi, marveč zlasti tudi kmetje.

Nova železniška postaja. Novi vozni red že ima med postajama Poljčane in Ponikva novo postajališče Sladkagora. Nova postaja je bila res potrebna in je z njeno otvoritvijo zadoščeno dolgoletni želji tamošnjega prebivalstva.

Redni občni zbor Vinarske podružnice v Mariboru se vrši v soboto dne 11. maja, ob 13. uri v hotelu »Orel« (lovska dvorana) v Mariboru.

Dopisi.

Sv. Vid pri Grobelnem. Zlata poroka. Izvanredna in redka slovesnost se je vršila v Št. Vidu pri Grobelnem na Veliki pondeljek. Vse je bilo prazniško razpoloženo. Pred oltar sta stopila zlatoporočenca Franc Gajšek in Urša, rojena Sternard. Svatje, otroci in vnuki jubilantov so se zbrali v župnišču ter šli v procesiji v cerkev. Pri cerkvenih vratih je pozdravila zlatoporočenca vnučinja Marija Gajšek iz Ljubljane. Župnik je imel na zlatoporočenca globoko zamišljen in ganljivi govor. Nestrpano polna cerkev je bila do sólz ganjena. Med sv. mašo sta pristopila jubilanta, vsi otroci ter vnuki in vnučinke k sv. obhajilu. Po sv. maši sta zopet pozdravila na župniškem pragu jubilanta Marica Gajšek, hčerka sina Jakoba, ter Marija Gajšek, hčerka sina Martina. Potem so imeli prijeten sestanek v župnišču in veselo razpoloženje popoldan na

domu v Ponkvici. K Gajšku jubilantu prihaja že »Slovenski Gospodar«, od kar on tam gospodari ter ga vsakokrat težko pričakuje. Ta dobra zakonca sta svoje otroke vzgojila v pravem krščanskem duhu.

Ljutomer. Mraz je pretekli teden uničil polovicu naših upov. Sadno drevje, ki je kazalo najlepše, je porumenelo, orehi so popolnoma zmrznili, največ pa so trpeli vinogradi, posebno v nižjih legah. Preveč smo se veselili, od božjega blagoslova je vse odvisno. — Obešenega so našli 78letnega viničarja Vinca Budja iz Kumerske grabe. Vzrok je nepoznan. — Prihodnjo nedeljo bo na sestanku Ljudske čitalnice v Katoliškem domu po osmi sv. maši predaval g. profesor Jan Šedivy iz Maribora o Bolgarih. Predavatelj pozna celo Bolgarsko, odkoder se je pravkar vrnil s potovanja. Ne zamudite te ugodne prilike. Predavanja se zagotovo udeležite!

Bizeljsko. Neprijetno smolo sta imela dne 1. maja na Bizeljskem neki gospod in gospa iz Zagreba. Privozila sta z avtom po cesti v

smeri iz Št. Petra pod Sv. gorami proti Bizeljskemu. Na Bizeljskem se jima je pripetila nesreča. Radi blata ali česa je spodneslo avto na desno proti potoku, ki teče ob cesti, gospodšofer se hoče rešiti, krene z vso silo na levo, avto pa se pravno okrene na desno in to s tako silo, da se je motor obrnil naravnost v smer nazaj proti Št. Petru, na žalost ne več na cesti, marveč v potoku! Ob potoku je škarpa do 2 m globoka in v to globino se je zvrnil avto, tako da so kolesa molela naravnost proti nebu. Hvala Bogu, da so bili ljudje takoj na mestu, da so rešili iz prevrnjenega avta oba potnika. Gospod ni bil posebnih poškodb, gospa pa je padla sicer v nezavest, prenesli so jo takoj v sosednjo hišo, kjer je kmalu prišla do zavesti, vendar kakih težjih zunanjih poškodb tudi ona ni dobila, pač pa najbrže, tako je tožila, težje notranje poškodbe. Prepeljali so jo takoj v bolnico v Brežice. Močno je bil seveda poškodovan avto, ki so ga domačini tudi kmalu rešili iz neprijetne kopelj v potoku.

Uradni izid skupčinskih volitev.

Uradno poročilo o izidu volitev dne 5. maja ob dveh popoldne:

Ljubljana, 5. maja. AA. Do 14. ure je bilo stanje v vsej dravski banovini približno takole: Za državno listo B. Jevtiča 67.503, za dr. Mačeka 9932, za Ljotiča 602 in za Maksimoviča 27.

Uradno poročilo o izidu volitev dne 6. maja se glasi za Dravsko banovino:

Volilnih upravičencev 308.521, oddanih glasov 148.521, od tega za listo g. Jevtiča 123.652.

Skupni izid iz cele države.

Belgrad, 6. maja. AA. Po dosedanjih dobljenih podatkih je glasovalo za državno listo g. predsednika vlade in zunanjega ministra g. Bogoljuba Jevtiča okoli 1.640.000 volilcev, za dr. Vladka Mačeka okoli 900.000, za g. Ljotiča okoli 30.000 in za g. Maksimoviča okoli 30.000 volilcev. Vseh volilnih upravičencev je v državi 3.829.274.

Izid volitev v Dravski banovini.

Kandidati, ki so dobili največ glasov, o katerih pa še ni gotovo, da bodo tudi res poslan-

ci, so mastno tiskani. Kratice značijo: v. u. = volilni upravičenci, gl. = oddani glasovi, J =

Otvoritev svetovne razstave v prestolici Belgije v Bruslju.

Jevtičeva, M. = Mačkova, L. = Ljotčeva in Mč = Maksimovičeva lista. V oklepajih so navedene številke, ki so jih dobili posamezni kandidati, ako jih je bilo več na Jevtičevi listi.

Mariborske volilne okrožje.

Srez Brežice: v. u. 9893, gl. 5372, J 2936 (dr. Andrej Veble 1522, Krulj 1414), M 1515, L 921, Mč 0.

Srez Celje: v. u. 17.797, gl. 7991, J 5507 (Ivan Prekoršek 3322, Štante 2185), M 2451, L 13, Mč 0.

Srez Dolnja Lendava: v. u. 10.859, gl. 5863, J 4527 (dr. Franc Klar 3332, Hajdinjak 1195), M 1133, L 3, Mč 0.

Srez Gornjigrad: v. u. 4988, gl. 2004, J 1694 (Matija Goričar 897, Žehelj 797), M 310, L 0, Mč 0.

Srez Konjice: v. u. 5485, gl. 2825, J 2649 (Karl Gajšek 2442, Seručar 207), M 165, L 11, Mč 0.

Srez Laško: v. u. 11.127, gl. 4099, J 3024 (Rudolf Pleskovič 1463, Roš 1333, Štruc 228), M 981, L 94, Mč 0.

Srez Ljutomer: v. u. 10.448, gl. 4867, J 4436 (Avgust Lukačič 2226, Rajh 950, Skuhala 1260), M 439, L 2, Mč 0.

Srez Maribor desni breg: v. u. 13.883, gl. 6101, J 5963 (Vinko Gernjak 3210, Krejči 1827, Kirbiš 926), M 134, L 4, Mč 0.

Srez Maribor levi breg: v. u. 24.777, gl. 15.791, J 15.397 (Ivan Janžekovič in dr. Ivan Janžič 11.598), Ogrinc in Fras 3797), M 278, L 96, Mč 0.

Srez Murska Sobota: v. u. 16.070, gl. 9226, J 6327 (Josip Benko), M 2484 (od tega prof. Pavlič 1236), L 3, Mč 0.

Srez Prevalje: v. u. 8869, gl. 3220, J 2997 (K. Dckeršek 1814, inž. Lenarčič 1183), M 231, L 2, Mč 0.

Srez Ptuj: v. u. 19.473, gl. 8059, J 7239 (Miha Brencič 4849, Petovar 2390), M 734, L 84, Mč 2.

Srez Slovenjgradec: v. u. 7760, gl. 3726, J 2896 (dr. Anton Novičan 1648, dr. Vošnjak 315, Kopac 933), M 784, L 46, Mč 0.

Srez Šmarje: v. u. 11.677, gl. 5665, J 2638 (dr. Moser 1769, Zdolšek 468, Komar 455), M 2981 (dr. Rudolf Dobrvišek), L 1, Mč 0.

Ljubljansko volilno okrožje.

Srez Črnomelj: v. u. 4069, gl. 2952, J 1487 (dr. Jure Kece), M 1465, L 1, Mč 1.

Srez Kamnik: v. u. 10.593, gl. 5344, J 5126 (Anton Kersnik 2570, Cerer 2556), M 209, L 9, Mč 0.

Srez Kočevje: v. u. 11.141, gl. 5248, J 4831 (dr. Ivan Lovrenčič 2153, Arko 2025, dr. Sajovic 653), M 414, L 1, Mč 1.

Srez Kranj: v. u. 16.096, gl. 3722, J 3679 (dr. Fran Šemrov 1862, Lončar 1817), M 27, L 16, Mč 0.

Srez Krško: v. u. 14.474, gl. 6862, J 5201 (inž. Fran Zupančič 2726, Horvatič 2475), M 1564, L 96, Mč 1.

Srez Litija: v. u. 10.790, gl. 4121, J 3387 (Mil. Mravlje 2204, Lajovic 1183), M 196, L 537, Mč 1.

Srez Logatec: v. u. 7706, gl. 3394, J 3011 (dr. Drago Marušič), M 343, L 40, Mč 0.

Srez Ljubljana okolica: v. u. 21.676, gl. 8757, J 8315 (dr. Drago Marušič in m. ph. Stanko Hočevar), M 199, L 222, Mč 21.

Srez Metlika: v. u. 2681, gl. 1867, J 1338 (Darko Makar 607, Malešič 391, Bajuk 332), M 530, L 7, Mč 0.

Srez Novomesto: v. u. 13.655, gl. 6972, J 4350 (dr. Josip Režek 1900, Bulc 1229, inž. Pavlin 473, Matko 449, Štibenk 299), M 2541, L 31, Mč 0.

Srez Radovljica: v. u. 10.456, gl. 4329, J 4193 (Ivan Mehorič 2891, Ažman 1302), M 9, L 127, Mč 0.

Ljubljana mesto: v. u. 18.991, gl. 12.864, J 12.489 (Ivan Mehorič in dr. Riko Fuz), M 198, L 169, Mč 17.

Angleški kralj Jurij varuh kanadskih petorčkov.

V Kanadi v pokrajini Ontario se je rodilo zakoncema Dionne pet deklic. So to edini znani petorčki, ki so ostali živi in so danes stari 9 mesecev. Petorčke odgajajo v nalašč za nje zgrajenem odgojališču za dojenčke v bližini očetove farme. Vlada pokrajine Ontario (Kanada pripada Angleški) je ustvarila poseben zakon, po katerem je imenovan za varuha petorčkom angleški kralj Jurij. Pri izvajanju varuških pravic ter dolžnosti bo zastopal kralja ontarijski minister za ljudsko dobrobit. Ministru bo podrejen varuški svet, h kateremu spadajo starši petorčkov, ki pa ne smejo razpolagati s svojo deco brez vednosti ministra. Novi zakon bi naj onemogočil staršem, da bi prodali petorčke kakemu ameriškemu cirkusu, ali bi sploh na kak način ovirali razvoj svetovne redkosti — petorčkov.

*

Boljševiki popuščajo kmetom.

V vprašanju skupnih kmečkih posestev ali kakor pišejo ruski listi: na kolhozni fronti so sovjeti kmetom veliko popustili. Razloga za to sta dva. Kolhozov kmetje ne marajo, v njih ni discipline, ni odgovornosti, zato se predela premalo zrnja. To je prvi razlog, drugi pa je ta, ker sovjeti v slučaju vojne z Japonsko hočejo na znotraj biti varni. Nočejo imeti kmetov za sovražnike, zato so njihovim željam vsaj nekoliko ustregli. Na velikem zborovanju kolhoznikov v Moskvi meseca januarja so dobili kmetje take-le olajšave:

Kmetje kolhozniki dobé del zemlje, da jo obdelujejo za sebe in za družino pod pogojem, da jo ne bodo prodali ali dali v najem.

Kmetom se da pravica, da lahko svobodno izstopijo iz kolhoza, njihov del zemlje pa ostane kolhozu. A izstopivšim nakaže oblast drugo zemljišče, da ga obdelujejo za-se in za svoje družine.

Vsak kolhoznik ima pravico imeti v lastnini: ne več kot eno kravo, tri tele, dve svinji, 15 ovc, perutnino in orodje za obdelavo zemlje. Delovna živila, tudi konji, zrnje za setev in inventar pa ostanejo kolhozu.

Med načelstvom kolhoza in kmeti, ki ostanejo v kolhozu, bo za naprej približno isto razmerje kot pri naših gra-nah med lastnikom in viničarji. Vi-

ničarji imajo tudi s oj del zemlje, ki jo za-se obdelujejo, in svojo živilo. Razlika je ta, da ima kolhoznik svojo zemljo, viničar pa gospodarjevo. Na delo pa hodijo oboji jednak. Kmetje, kateri izstopijo iz kolhoza, pa postanejo svobodni. In ti bodo lahko prišli do blagostanja, če bodo delavni in skrbni.

Iz tega je razvidno, da so kmetje veliko pridobili. In če bodo složni in odločni, bodo dobili gotovo še večje pravice. Glavni razlog za veliko popustljivost nasproti kmetom je grozeča nevarnost vojne z Japonci, ker vojni komisar Vorošilov se je izrazil, da sovjetski vladi za časa vojne ni treba imeti dveh vragov — notranjih in zunanjih. Zato je bil gotovo tudi Vorošilov tisti, ki je pritisnil na sovjete, da so vsaj delno ugodili kmečkim željam. Koliko solz bi bilo manj pretočenih in koliko žrtev prihranjenih, če bi bili sovjeti že v začetku kolektivizacije tako storili!

Ali si že obnovil maročnino?

MALA OZNANILA

Evaški vajenec se sprejme. Hrana in stanovanje pri možu tru. Franc Kac, Videž, pošta Laporje pri Slov. Bistrici. 000

Išče se kravarja, oženjenega, poštenega in zanesljivega. Warsberg, Šmartno ob Paki. 507

Fant pošten, vajen vsakega dela, išče službo. 506

Mizarškega vajenca sprejme Gradišnik Jožef, Dragučova 35, Sv. Marjeta ob Pesnici. 499

V Novi starinarni Koroška cesta 3 v Mariboru dobite veliko ostankov svile, žameta, cajga, svile vse vrste, flanelu, otročje oblike za deklice in fante, žepne robce in glavne rute, čevlje, nogavice. 501

V Mariboru kupujte sedaj le v manufakturini trgovini

MIRKO FELDIN

Aleksandrova cesta 13, blizu kolodvora.

Tam je sedaj najcenejše.

Zenske nogavice po Din 4—, ostanki po D 4— pisano platno za srajce Din 6—, belo platno Din 5—.

Kmetovalci, oglejte si zalogo:

orodja, nosilcev, železa, cementa, apna in vsega Vam potrebnega železja. —

Dobra postrežba, nizke cene. 370

Pinter & Lenard, Maribor

Oglas!

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Kodak kamera, ki stane samo Din 75.—

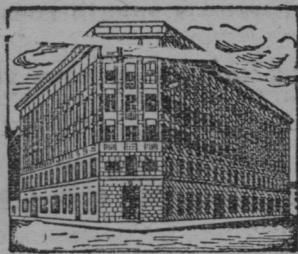
Naposled je le prišel čas, ko si bo lahko vsak nabavil fotografično kamero. Sedaj si lahko tudi Vi privoščite vse veselje, ki ga drugi že uživajo pri fotografiranju.

Kodak Baby-Brownie

kamera je tako enostavna pri uporabi, da bi tudi otrok posmral z njo dobre slike. Zahtevajte od najbližjega foto-trgovca, da Vam pokaže Kodak Baby-Brownie kamere. Format slike je zelo lep, velikost pa **4 × 6.5 cm.** Uporabljajte vedno **Kodak ali Pathé filme**, s katerimi boste dosegli dobre posnetke

Tudi birmancu privoščite dobro uro od urarja I. Jana, Maribor, Grajski trg.

Hranilne knjižice vseh hranilnic in bank prodane najbolje potom Bančno-kom. zavoda v Mariboru, Aleksandrova cesta 40. Za odgovor 3 Din znamk. 485

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
TVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsek slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Vajenka se takoj sprejme za damske krojaštvo. Hrana in stanovanje se dobri pri mojstrini. Vpraša se pri Kosarju, Maribor, Rotovžki trg 5 I. 503

Službo organista in cerkovnika odda samo obrtniku proštijski župni urad v Dravogradu. 505

Enosobno stanovanje oddam. Lorbekova ulica, Novava pri Mariboru. 513

Posestva, gostilne, pekarije, hiše prodaja Pošredovalnica Maribor, Slovenska ul. 26. 514

Prodam posestvo 7 oralov. A. Vodovnik, Tezno pri Mariboru, Viktor Parmova 8. 500

Kupini preso. Kronfogl Avgust, Sv. Marjeta ob Pesnici. 510

Najboljše Vulkan kose, kakor tudi vsakovrstno železnino, apno, cement, dobite po zmernih cenah v staroznani trgovini železa Vincenta Kühara nasl. Alfons Meuz, Maribor, pri frančiškanski cerkvi. 497

Pošiljnica na Frankolovem, r. z. z. n. z., vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 12. maja 1935, ob pol. 9. uri dopoldne v zadružnih prostorih v Društvenem domu s sledenim vzporedom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zборa. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Predložitev in odobrenje letnega računa za leto 1934. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Volitev članov načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. 7. Prosti predlogi in nasveti. Ako bi se ob določeni uri ne zbralno za sklepnost zadostno število članov, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor, po istem dnevnem redu, ki pa sklepa veljavno brez ozira na število udeležencev. 504

Izgubljen prst vendar

rešena noga

"Bolečine nog so vedno nevarne" pravi zdravnik

Preglejte svoje noge še nočoj! Iščite naslednje simptome; rdečica in občutljivost med prsti, koža na nogah je lahko vlažna, razpokana ali luskinasta z neprijetnim vonjem in neznosno srbečico. Če se to zanemari, lahko nastane nevarna bolezni nog. To je nekdo moral plačati z izgubo prsta, predno je pričel z primernim zdravljenjem. Ukrenite takoj, kar je potrebno. Pomočite noge v toplo vodo, kateri ste dodali dovoljno **Količino Saltrat Rodella**, da je voda postala bela. Ta močno **antiseptična** kisikova kopelj za noge učinkuje takoj. Kisik prodre v znojnico ter uničuje tišocere skrite kali. Vnetje takoj preneha, razpokline pa zacelijo. Ta zdravilna sol prodre do korenin kurjih očes ki jih lahko potem brez bolečin s prsti odstranite. Debela koža pa se tako zmehča, da jo lahko odstranite z nohtom. Ta kisikova kopelj za noge obnavlja krvni obtok, krepi slabotne skele ter враča zdravje bolnim nogam. Saltrat Rodell se prodaja v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah po neznačni ceni.

BREZPLAČNO. Na podlagi posebnega dogovora s izdelovalnji lahko sedaj vsak čitatelj tega lista dobi brezplačno zadostno količino Saltrat Rodella. Pišite še danes. Ne pošiljajte denarja. Naslov: M. Neumann, service 17—C Zagreb, Boškovićeva ul. 44.

Mostin esenca za izdelovanje dobre in zdrave domače pijače priporoča drogerija Kanc-Wolfram, Maribor, Gospodska ulica 33. 405

Tudi Vi boste

od veselja objeli pismonošo, ko Vam bo prinesel zavitek od Trgovskega doma Sternecki, ampak preje je treba pisati po nove vzorce svile, volne, cefirja, tiskanine, etamina, modrovine in drugih raznih modernih tkanin za damske, dekliske in otročje obleke. Cene so zopet zelo znižane, izbira pa je ogromna. 235

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TOVARNA PERILA IN OBLEK
Celje št. 24.

Vzorci in veliki ilustrirani cenik zastonj.

Parcela 767 m², sedaj vrt, se poceni proda na Pobrežju pri Mariboru. Naslov v upravi lista. 498

Viničarja z najmanj 2 moškimi in 3 ženskimi delovnimi močmi se sprejme za vinograd v Bresternicu. Vpraša se pri lastniku Ubaldu Nassimbeni, mestnemu stavbeniku v Mariboru, Vrtna ulica 12. 502

Pozor, kmetovalci! Ker je kmetrevež razprodajam pod lastno ceno »patentne brzoparilike« z nožnim pogonom, dokler še mam zalogo, po 150 Din. Krajnc Ivan, Tezno pri Mariboru, Gregorčičeva ulica 4. 501

Prodam rodovitno posestvo 20 oralov, zidano poslopje, v obrtnem kraju, cena 150.000 Din. Naslov v upravi lista. 499

Posnemalnike, brzoparilnke na obročna odplačila pri »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg štev. 25. Sprejememo potnike! 386

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevana rapošiljatev Drogerija Ivan Pečar, Maribor, Gospodska ulica 11. 439

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospodske-Slovenske ulice.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti **najugodnejšemu** obrestovanju. **Najbolj varna** naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vлага, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpele nikake škode, vsa pažja posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kakšna izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

Ljudska posojilnica v Celju

— registrirana zadruga z neomejeno zavezom —

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih obrestnje najbolje.
Denar je pri njej naložen popolnoma varno.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem.